

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznika. — Inserati do 80 peti vrst a Din 2, do 100 vrst a Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3, večji inserati peti vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 14.—, za izvenredno Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351.

Grške čete v Podgradcu ob Ohridskem jezeru

Po poročilih iz Aten so Grki včeraj zasedli tudi Moskoplje v zapadni Albaniji ter prodirajo proti Argirokastru. Izkrcaje novih angleških in novozelandskih oddelkov na grškem ozemlju

Atene, 25. nov. s. (United Press). Zastopnik grške vlade je sredi sporov inozemskih novinarjem, da so včeraj popoldne grške prednje straže brez odpora vkorakale v Podgradec ob Ohridskem jezeru. Po drugih vestih grške čete celo že napredujejo od Podgradca po cesti proti Elbasanu.

Prav tako je zastopnik vlade potrdil, da so grške čete včeraj zasedle mesto Konispolis v zapadni Albaniji na poti proti Argirokastru. Grške čete napredujejo po dolinah rek Drynos in Vojuše proti Argirokastru.

Grško vojno poročilo

Atene, 25. nov. s. (Atenska tel. ag.). Grški generalni štab je objavil ponoči naslednje 29. vojno poročilo:

Grške čete napredujejo na vsej fronti. Mesto Moskoplis (Moskoplje) 16 km zapadno od Korice je bilo zasedeno.

Pri očiščevalnih operacijah v okolici Korice smo zajeli 1500 ujetnikov, 12 težkih topov več motorjev in mnogo drugega vojnega materiala.

Grška letala so z velikim uspehom napadla tri sovražne vojaške kolone, ki so bile na umiku.

Angleška in ameriška poročila

Atene, 25. nov. s. (Reuter). Kakor je razvidno iz grškega vojnega poročila, grške čete na vsej fronti še nadalje napredujejo v Albanijo. Padec Moskoplija in Podgradca je znatne strateške važnosti, ker je bilo pričakovati, da bodo prav tukaj Italijani organizirali svojo novo obrambno črto po zavzetju Korice. Grki javljajo, da Italijani na umiku požigajo za seboj vse vasi ob cestah.

Grško in zlasti angleško letalstvo uspešno podpira operacije grške vojske. V soboto so angleški bombniki ponovno izvedli silovite napade na Elbasan. Prav tako sta bila ponovno napadena Podgradec in Argirokastron. Nekatera poročila javljajo tudi, da so angleška letala bombardirala italijanske kolone na cesti iz Podgradca v Elbasan. Tu so bili izvedeni verjetno tudi oni trije grški letalski napadi, ki jih omenja snočnoje grško vojno poročilo.

Atene, 25. nov. s. (Ass. Press). Iz Korice javljajo, da je bila včeraj v tamkajšnji katedrali svečana služba božja ob priliki grške zmage z zavzetjem mesta.

Novinarske agencije poročajo tudi, da so Albanci v Korici osvobodili mnogo ujetnikov iz tamkajšnje jetnišnice.

Na vojaškem letališču pri Korici je bilo najdenih 10 razdejanih italijanskih letal. Hangarji na letališču so bili uničeni ob priliki angleških in grških letalskih napadov. Zaloge živil v Korici so Albanci večinoma rešili.

Atene, 25. nov. s. (Ass. Press). Po grških poročilih število italijanskih vojnih ujetnikov v Albaniji še stalno narašča. Grki javljajo, da je bila zopet razkropljena cela italijanska divizija in da je grška konjenica poglala v beg tri italijanske bataljone.

Angleška vojaška pomoč

Atene, 25. nov. s. (Reuter). Na angleških vojnih ladjah so prispeli te dni v črno morje oddelki angleške vojske. So to skoraj izključno oddelki, ki so potrebni za vzdrževanje in obrambo angleških letalskih oporišč v Grčiji. Med njimi so mnogi letalski mehaniki. Prav tako so prispeli v Grčijo oddelki novozelandskih letalcev in saprjev. Pa tudi ciprsko vojaštvo je bilo izkrcano v Grčiji.

Grško prebivalstvo je sprejelo angleške vojske z velikim navdušenjem.

Angleške vojne ladje so pripeljale vojaštvo v Grčijo brez vsakega incidenta. Angleški vojski pripovedujejo, da na vsej

vožnji niso opazili niti ene italijanske ladje ali letala.

Bombardiranje Valone in Drača

Atene, 25. nov. s. (Reuter). Angleška letala so zadnje dni ponovno zopet bombardirala Valono in Drač. Smatrajo, da sta obe pristanišči po nepristanih letalskih napadih sedaj več ali manj neuporabni.

Poveljnik angleškega letalstva v Grčiji

Atene, 25. nov. s. (Reuter). Poveljnik angleškega letalstva na Bliznjem vzhodu sir Arthur Longmore je bil ob priliki svojega obiska v Atenah sprejet v avdienci pri kralju Juriju, nadalje pa je imel razgovore z ministrskim predsednikom generalom Metaxasom, vojnim ministrom generalom Papagosom in poveljnikom angleškega letalstva v Grčiji Dalblacom.

Atene, 25. nov. s. (Reuter). Te dni se je mudil na kratkem obisku v Grčiji poveljnik angleškega letalstva na Bliznjem vzhodu. Posetil je tudi postojanke angleških letalcev na fronti ob albanski meji. Vrhovni poveljnik je izrazil svoje veliko zadovoljstvo nad hitrimi in udarnimi uspehi, ki so jih dosegli angleški letalci v Grčiji.

Churchillove častitke Metaxasu

London, 25. nov. s. (Reuter). Ministrski predsednik Churchill je poslal grškemu ministrskemu predsedniku Metaxasu brzojavko, v kateri mu izraža v imenu angleške vlade prisrčne čestitke k velikim grškim zmagam na albanskem bojišču, ki so dosegle svoj višek z zavzetjem Korice. Churchill pravi dalje, da grški uspehi proti nadmočnemu in bolje opremljenemu sovražniku pomenijo inspiracijo za nove uspehe ter spominjajo na klasično dobo grške zgodovine.

Nemško svarilo Grčiji

Berlin, 25. nov. s. (Columbia B. S.). Pozornost je vzbudil napad na Grčijo, ki ga objavlja snočnoje »Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz«. Uradno glasilo nemškega zunanjega ministrstva očita grškemu ministrskemu predsedniku Metaxasu, da je njegova izjava, čes da se Grčija bori tudi za druge male države na Balkanu izredno drzna in nevarna ter lahko povzroči novo razširjenje vojne.

V tej izjavi uradnega nemškega glasila vidijo napoved, da bo najbrže Nemčija v kratkem vojaško intervenirala v korist Italije proti Grčiji.

Popolna pripravljenost Turčije za obrambo

Turški tisk o nezaželenih posledicah, če bi Bolgarija napadla Grčijo — Turčija želi ostati izven konflikta — Nemški veleposlanik v Ankari zanika vesti o domnevnem nemškem jamstvu in o odpovedi ruskih za htev do Dardanel

Carigrad, 25. nov. e. Vsa Turčija zasleduje z največjo pozornostjo dogodke v Bolgariji in politiko bolgarske vlade. Turški tisk objavlja komentarje o sedanji bolgarski politiki. Narodni poslanec Dayer je v svojem listu »İgdamus« napisal, da Turčija še vedno upa, da bo Bolgarija obdržala svojo miroljubno stališče, ker je tak želja bolgarskega naroda. Bolgarski narod ne želi, da bi bil zapleten v vojno zaradi enega pristanišča na Egejskem morju. Nadalje pravi poslanec Dayer, da je Bolgarija v skušnjavi, da napade Grčijo. To bi imelo nezaželene posledice, pravi Dayer, katere hočejo preprečiti tudi sile osi Rim-Berlin. Zaradi tega v Turčiji ne verjamejo, da bi se mogla vojna na Balkanu razširiti.

Ankara, 25. nov. AA. (Stefani). »Tan« prinaša dopis iz Ankare, po katerem poudarjajo v prestolnici političnih krogih, da se Turčija ne čuti ogrožene in da so izdali ukrepi samo izraz popolne pripravljenosti za nacionalno obrambo, ker bo Turčija izrabila vse možnosti, da ostane izven konflikta.

Ankara, 25. nov. AA. (Havas). Turški tisk je sprejel zelo mirno na znanje sporočilo o obsevnem stanju v Carigradu in Trakiji. Istočasno listi javljajo, da je s 27. t. m. prepovedana prodaja bencina za zasebne avtomobile. To je prva omejitev v Turčiji, dočim je po drugih državah že dolgo v veljavi odredba o varčevanju. Poiskusa zamažitve ulic in mest v Turčiji je imela povoljne uspehe. Zatemnitev se bo podaljšala vsako noč za pol ure, tako da bodo čez nekaj časa vsa turška mesta zatemnjena vsa noč.

Papenov demanti

Ankara, 25. nov. s. (Ass. Press). Nemški veleposlanik von Papen je izdal sredi de-

mantu, v katerem zanika, da bi bil ob priliki znanega razgovora z novinarji v Berlinu izjavil, da je Nemčija pripravljena jamčiti za turško neodvisnost samo v primeru, če je Turčija pripravljena prekinjati se novemu redu v Evropi. Prav tako zanika von Papen, da bi bil izjavil, da bi se v takem primeru tudi Rusija odpovedala svojim zahtevam do Dardanel. Nemški veleposlanik označuje v svojem demanti citat svojih izjav kot popolnoma napačen ter pripominja, da bi bile take izjave nasprotne diplomatskim običajem.

Turški listi so zadnje dni nemškega veleposlanika napadli zaradi citiranih izjav, katerih avtentičnost je sedaj von Papen sam zanikal.

Nemški gospodarski predlogi

Basel, 25. nov. s. (Ass. Press). »Basler Nachrichten« poročajo, da v Berlinu ne dajejo nobenih komentarjev k turškim vojaškim pripravam. Obenem pa poročajo, da bi nemški veleposlanik v Ankari Papen ob priliki svoje vrnitve iz Nemčije prinesel s seboj v imenu nemške vlade posebno ugodne gospodarske predloge Turčiji. S temi predlogi upa Nemčija pridobiti Turčijo za prijaznejše stališče do osnih držav.

Kaj bo storila Bolgarija

New York, 25. nov. s. Columbia B. S. javlja dalje iz evropskih prestolnic, da pristop Bolgarije k berlinskemu paktu ni več siguran. Columbia pravi, da je na spremembo bolgarskega stališča vplival najbrž odločni odpor Turčije ter nesigurnost glede stališča, ki bi ga do pristopa Bolgarije zavzela Rusija.

nemški gospodarstveniki so izrazili željo, da ostanejo na rumunskih tleh. Posebno v okraju Sučava, kjer živi več sto nemških

Nočni napadi na Anglijo

Dočim je bila pretekla noč v Londonu razmeroma mirna, so nemška letala močno bombardirala neko mesto v zapadni Angliji

London, 25. nov. s. (Reuter). Letalsko in notranje ministrstvo javljata v svojem današnjem jutranjem komunicanju:

Glavni sovražni napadi so veljali preteklo noč zapadni Angliji. Napadi so se pričeli kmalu po nastopu teme in so trajali do malo pred polnočjo. Vrženih je bilo mnogo eksplozivnih in zažigalnih bomb. Požari in eksplozije so povzročili škodo na hišah in trgovskih zgradbah. Nekaj oseb je bilo ubitih in ranjenih.

Tudi v Londonu in okolici prestolnice je bilo vrženih nekaj bomb. V več okrajih so bile poškodovane hiše. Število človeških žrtev je majhno, toda med njimi je nekaj smrtnih žrtev.

Dva nemška bombnika sta bila v teku noči sestreljena. Tri nemška letala, in sicer dva bombnika in eno lovsko letalo, so bila sestreljena včeraj nad Anglijo.

London, 25. nov. s. (Reuter). Glavni sovražni napad preteklo noč je veljal nekemu zapadnoangleškemu mestu. (Najbrže Liverpoolu op. ur.). Poročila kažejo, da je bil napad večjega značaja. Sovražna letala so več ur večinoma posamično v kratkih presledkih bombardirala mesto. Vrženih je bilo zelo mnogo raket na padalih, težkih eksplozivnih in zažigalnih bomb. Protiletalsko topništvo v mestu je dajalo izredno močan zaporni ogenj. Po dosedanjih podatkih so bombe v mestu med drugim poškodovale večje število hiš in trgovin, neko gledališče, dve cerkvi, en kinematograf ter neko hirnalnico.

V Londonu je bila pretekla noč primeroma mirna. Dvakrat je bil v mestu letalski alarm. Med prvimi in drugim alarmom je bil enourni presledek, toda tudi drugi alarm je bil že pred polnočjo končan. Ponej je bila noč popolnoma mirna. V prvem delu noči pa je bilo vrženih več bomb na nekaj londonskih okrajev. Med drugim je bil zadet neki londonski klub, pri čemer so bile tri osebe ubite. Večinoma so bombe padle na periferijo mesta.

Angleški napadi na Nemčijo in francosko obalo

London, 25. nov. s. (Reuter). Letalsko ministrstvo javlja:

Preteklo noč so angleški bombniki izvedli vrsto napadov na razne objekte v Nemčiji. Med drugim so bili napadeni dok in bencinske rafinerije v Hamburgu.

London, 25. nov. s. (Reuter). Snoči kmalu po nastopu mraka so izvedli angleški bombniki napad večjega stila na francosko obalo ob Kanalu. Z angleške obale so se videle na drugi strani eksplozije, ki so se

družin, so Nemci izjavili, da bi raje ostali v Rumuniji.

Francoski protest zaradi bombardiranja Marseillea

London, 25. nov. s. (Reuter). Iz Vichyja poročajo, da namerava francoska vlada vložiti pri angleški vladi oster protest, ker so angleška letala bombardirala predmestje Marseille. V merodajnih angleških krogih pripominjajo, da jim o takem bombardiranju ni nič znanega.

raztezale v dolžini okoli 30 km. Glavni napad je menda veljal pristanišču v Boulogneu in postojankam nemških težkih topov pri rti Gris Nez. Napad je trajal več ur. Ves čas je bilo v akciji tudi nemško protiletalsko topništvo, kakor tudi mnogi žarometi. Angleška letala so poleg eksplozivnih in zažigalnih bomb vrgla mnogo raket na padalih, ki so razsvetljevale napadeno ozemlje.

Nemški topovi obstreljevali Dover

London, 25. nov. s. (Reuter). Včeraj popoldne so nemški težki topovi nad eno uro obstreljevali Dover in okolico. Povzročena škoda je zelo majhna.

Pred vojnim viharjem na Tihem oceanu

V Moskvi sodijo, da more vsak hip izbruhniti velika vojna med državami Tihga oceana — Daljnosežni pomen pooblastil vrhovnega poveljstva britanskih sil v Singapuru

Moskva, 25. nov. i. Stalni predavatelj moskovskega radija je v pregledu mednarodnega položaja navedel, da je velike države Tihga oceana pripravljajo za vojno, ki lahko izbruhne vsak hip.

Govoril je o obširnih vojaških pripravah v Avstraliji, Indiji, Birmi in Francoski Indokinji, prav tako pa je podrobneje poročal o vojnih pripravah na Japonskem, v Ameriki in Angliji. Kot dokaz angleških priprav je navedel nedavni očiok vlade, ki je imenovala vrhovnega poveljnika vseh angleških obrambnih sil britanske posesti na Daljnem vzhodu, ki bo imel svoj sedež v Singapuru.

Nato je podčrtal pisanje šanghajskega tiska, ki odkrito naglašalo, da je japonska vlada odredila umik japonskih čet in poveljstva japonske vojske v južni Kitajski iz Kantona v luke otoka Hajnana, od koder jih lahko po potrebi premestijo v Francosko Indokino.

Dalje je razpravljaval o nedavni konferenci poveljnikov obrambnih sil britanske posesti vzhodno od Sueza, ki se je vršila v New Delhiju, na kateri so razpravljali o vseh obrambnih vprašanjih angleške posesti na Daljnem vzhodu.

Posebno pazljivo je govornik posvetil pisanju švicarskega lista »Journal de Gene-

Novi poveljnik plymoutske vojne luke

London, 25. nov. s. (Reuter). Za poveljnika vojne luke Plymouth je imenovan admiral sir Charles Forbes, bivši vrhovni poveljnik domačega angleškega brodograja.

Irska ne bo dala svojih oporišč Angliji

Stockholm, 25. nov. AA. »Dagens Nyheter« prinaša poročilo iz Dublina, po katerem je irski ministrski predsednik de Valera izjavil, da bo irski narod ukrenil vse, kar more, da ne bi bil potegnjen v vojno.

Irska ne bo v nobenem primeru odstopila svojih pomorskih oporišč Angliji. Irska mora najprej varovati svoje interese in ne more dati svojih oporišč Angliji, kakor je Anglija odstopila svoja oporišča Zedinjenim državam.

Na vprašanje, ali se more Irska uspešno ubraniti izkrcavanja Nemcev, je de Valera izjavil, da se Angliji ni treba bati nemškega napada na Irsko, ker za to ni nobenih razlogov. Poleg tega je ministrski predsednik ponovno demantiral trditve, da se nemške podmornice oskrbujejo v irskih pristaniščih.

Smrt lorda Cragavona

Belfast, 25. nov. s. (Reuter). Sinoči je tu nenadoma umrl v starosti 69 let severnoirski ministrski predsednik lord Cragavon. Pokojnik je bil prvi ministrski predsednik Severne Irske in je opravil svojo funkcijo polnih 19 let od leta 1921. dalje. Vedno je odločno nasprotoval pridruženju Ulstra svobodni irski državi.

Pred vojnim viharjem na Tihem oceanu

V Moskvi sodijo, da more vsak hip izbruhniti velika vojna med državami Tihga oceana — Daljnosežni pomen pooblastil vrhovnega poveljstva britanskih sil v Singapuru

Moskva, 25. nov. i. Stalni predavatelj moskovskega radija je v pregledu mednarodnega položaja navedel, da je velike države Tihga oceana pripravljajo za vojno, ki lahko izbruhne vsak hip.

Govoril je o obširnih vojaških pripravah v Avstraliji, Indiji, Birmi in Francoski Indokinji, prav tako pa je podrobneje poročal o vojnih pripravah na Japonskem, v Ameriki in Angliji. Kot dokaz angleških priprav je navedel nedavni očiok vlade, ki je imenovala vrhovnega poveljnika vseh angleških obrambnih sil britanske posesti na Daljnem vzhodu, ki bo imel svoj sedež v Singapuru.

Nato je podčrtal pisanje šanghajskega tiska, ki odkrito naglašalo, da je japonska vlada odredila umik japonskih čet in poveljstva japonske vojske v južni Kitajski iz Kantona v luke otoka Hajnana, od koder jih lahko po potrebi premestijo v Francosko Indokino.

Dalje je razpravljaval o nedavni konferenci poveljnikov obrambnih sil britanske posesti vzhodno od Sueza, ki se je vršila v New Delhiju, na kateri so razpravljali o vseh obrambnih vprašanjih angleške posesti na Daljnem vzhodu.

Posebno pazljivo je govornik posvetil pisanju švicarskega lista »Journal de Gene-

Nova rumunska politika

Zunanji minister Sturza o politiki legionarske Rumunije, o odnosih do Nemčije, Italije, Rusije in Anglije

Berlin, 25. nov. AA. (DNB). Rumunski zunanji minister Sturza je pred svojim odhodom zastopniku lista »Berliner Börsen Zeitung« izjavil, da se more nova orientacija rumunske politike izvesti samo v zvezi s silama osi.

Rumunija more voditi samo popolno kontinentalno politiko. Stara oblika balkanskih zvez se je tudi preživela kakor ves evropski sistem paktov. Rumunija zaradi tega ne bo več sodelovala v takih kombinacijah.

V nadaljnjih svoji izjavi je rumunski minister poudaril, da je njegova naloga izjaviti »rumunsko politiko«. Rumunsko politiko je vodil židovski kapital in je dobivala smernice iz inozemstva vse dotlej, dokler ni prišel na oblast general Antonescu. Ko ni pristopamo k osi, delamo v smislu kontinentalne politike, t. j. politike, ki je popolnoma nasprotna prejšnji in katere cilj je bil, da se delijo države kontinentalne Evrope. Samo tista država more napredovati, ki ima moderno vojsko. Rumunija je zaradi tega hvaležna Nemčiji, ki ji je poslala inštruktorje, ki bodo

pomagali pri reorganizaciji rumunske vojske.

Glede odnosov Rumunije do Rusije je treba želeli, da se nadaljujejo že obstoječi dobri odnosi med obema državama. Glede grškega spora in Anglije se Rumunija, je rekel minister, ne vmešava v zadeve drugih držav. S tem da je Rumunija odpovedala angleško jamstvo, je vse povedano.

Na koncu je rumunski minister poudaril, da je rumunski narod pripravljen boriti se za svoj obstanek. Ta močna odločnost proti vsakemu skupnemu sovražniku, ki bi v bodoče mogel ogroziti Evropo, ni drugačnega kakor izraz novega rumunskega duha. Pristopitev k osi pomeni pristopitev Rumunije v nov svet. Legionarji ne bodo nikdar več zapustili poti, po kateri je Rumunija začela hoditi.

Izseljevanje bukovinskih Nemcev

Bukarešta, 25. nov. e. (Havas). Preseljevanje 44.000 Nemcev iz Južne Bukovine se vrši v pospešenem tempu, toda mnogi

Za večjo pomoč Zedinjenih držav Angliji

Danes ali jutri bo sprejel predsednik Roosevelt angleškega veleposlanika, s katerim bo razpravljajal o izdatnejši ameriški podpori — Izjava lorda Lothiana glede finančnih kreditov je zbudila veliko pozornost

Washington, 25. nov. a. (Columbia BS). Predsednik Roosevelt, ki se je preko sobote in nedelje mudil na svojem posebnem posestvu v Hydeparku, je davi ob 5. srednjeevropskega časa s posebnim vlakom zopet odpotoval v Washington, kamor se vrne danes.

Smatrajo, da bo med prvimi državnimi posli, ki jih bo opravil predsednik Roosevelt po svoji vrnitvi v prestolnico, sprejel angleškega veleposlanika lorda Lothiana, ki se je pravkar z letalom vrnil s svojega obiska v Angliji v Ameriko. Ob priliki audience lorda Lothiana pri Rooseveltu, ki bo danes ali jutri, se bo govorilo o povečani pomoči Zedinjenih držav Angliji, za kakršno se je izrazil lord Lothian novinarjem v New Yorku po svojem prihodu iz Evrope.

Lord Lothian je dejal med drugim, da bodo v kratkem angleške zaloge zlata in dobrotmetij v inozemstvu izčrpane, in da bo zato morala Amerika pomagati Angliji tudi s finančnimi krediti, ne pa samo s pošiljanjem orožja in vojnega materiala proti takojšnjemu plačilu. Ta izjava angleškega veleposlanika je vzbudila veliko pozornost. Predsednik Roosevelt bo danes ali jutri sprejel tudi argentinsko delegacijo. Iz dobro poučenih krogov se je izvedelo, da želi dobiti Argentina v Zedinjenih državah denarnih kreditov ter da bo ameriška vlada argentinski želji najbrže ugodila.

Interpelacije o angleških financah

London, 25. nov. a. (Reuter). V zvezi z izjavo angleškega veleposlanika v Washingtonu lorda Lothiana, da so angleška aktiva in zlate zaloge v inozemstvu skoraj izčrpane, napovedujejo, da bo o tem predmetu najbrže že jutri v angleškem

parlamentu rasprava, ker namerava o tem vprašanju več poslancev postaviti vladi interpelacije.

V merodajnih angleških krogih se sedaj pripominjajo, da je lord Lothian povedal samo enostavna dejstva in ničesar nepričakovane. Anglija uporablja vsa svoja razpoložljiva aktiva v inozemstvu za nakup letal, tankov in topov. Pri tem je popolnoma naravno, da morajo biti ta aktiva prej ali slej izčrpana. Tudi tedaj, kadar se bo to zgodilo, angleške moči še daleč ni konec, vsaj je še vedno izbrablen je majhen del ogromnega bogastva, s katerim razpolaga angleški imperij.

Tajen sporazum med Zedinjenimi državami in Mehiko

New York, 25. nov. a. (Tass). Po informacijah »New York Herald Tribune« se v mehiških poučenih krogih zatrdjuje, da je med Zedinjenimi državami in Mehiko

Organizacija ameriške vojne mornarice Mornariški minister Knox za vojno mornarico na Atlantskem in Tišem oceanu

Washington, 25. nov. a. (Ass. Press). Mornariški minister Knox je podal predsedniku Roosevelt običajno letno poročilo o stanju ameriške vojne mornarice.

Knox pravi v svojem poročilu med drugim, da se je v sedanjih evropskih vojni izkazalo, da je organizacija ameriške vojne mornarice pravilna. Načela, katerih se države Zedinjene države pri gradnji svojih vojnih ladij, so bila potrjena kot popolnoma pravilna.

Prav tako se Knox ponovno izreka za neobhodo potrebo, da morajo imeti Zedinjene države vojno mornarico dveh Oceanov,

sklenjen tajen sporazum glede zaštite mehiške obale.

Tuji agenti v Ameriki

Washington, 25. nov. a. (Columbia BS). Napovedujejo, da bo Dyesov odbor za preizkuševanje tuje aktivnosti v Zedinjenih državah objavil danes ali jutri novo Belo knjigo o udejstvovanju tujih agentov v Ameriki.

Kanadski državnik Francozom

Ottawa, 25. nov. a. (Reuter). Ministrski predsednik kanadske države Quebec je imel sredi v francosčini govor po radiu na Francoze v Franciji. Dejal je, da francoski Kanadci ne morejo verjeti, da bi uspeli uničiti dušo francoskega naroda. Izrazil je dalje prepričanje, da čakajo Francozi v Franciji zmage Anglije in njenih zaveznikov v vojni, kajti edino ta zmaga more vrniti Franciji njen pravi prostor med narodi.

Odmev Knoxovega poročila na Japonskem

Tokio, 25. nov. a. (Ass. Press). K poročilu mornariškega ministra Knox o organizaciji ameriške vojne mornarice na dveh Oceanih je izjavil znani japonski admiral Soso, da skušajo Zedinjene države motiti japonski politični program v Vzhodni Aziji.

sebo priložilo za prikaz izrazne moči, izdelano pa je zapeti tudi ostali dve arji, zlasti še Verdijevo z lepo izpeljano linijo.

Pevca je spremljal na klavirju Danilo Švara prilagojeno, v razmerju, ki ustreza odnosu solista in spremljevalca.

Schifferr, ki nam je s svojim koncertom nudil lep umetniški večer, je dosegel pri mnogostevilnem občinstvu iskren sprejem in uspeh ter je še dodal Dargomskiškega »Občinskega pisarjaka« ter arjo iz Massenetove »Herodijade«. Zanimalo bi nas slišati pevca v operi, kjer morajo priti njegove glasovne in interpretacijske kvalitete še bolj izrazito do veljave.

Ob koncu omenjam, da utegnejo velike zavese glasovni zvočnosti pevca, pa prav tako pianista ali orkestra škodovati in bi nemara koristilo, če bi jih v bodoče odgnili. Poskus ne stane nič, učinek pa bo močno znatno presoditi in tako sklepati nastopajočemu v korist.

Sportni pregled

Ljubljana, 25. novembra XII. kolo ligaškega prvenstva se je končalo brez vsakega večjega presenečenja in so v vseh tekмах zmagali favoriti. Ljubljana je imela precej trdega dela z Žilavim Marsom in si je šele proti koncu drugega polčasa zaslugarala zmago z dvema goloma naskoka. Končni rezultat je bil 3:1 za Ljubljano, ki je ostala na čelu prvenstvene tabele z 18 točkami. Z enakim rezultatom je zmagal Zeleničar nad Mariborom, a v Kranju so domačini Olimpu komaj iztrgali obe točki. Tekma se je končala z 2:1 za Kranj. Amater, ki je doma ostal neporažen, je na tujem terenu zopet doživel poraz. Jeseniško Bratstvo ga je porazilo 3:2.

V drugem razredu je Hermes zmagal nad Grafiko s 3:1, v tekmi za poval celjske podzveze pa Celje nad Jugoslavijo 8:1.

V hrvatski ligi je bilo najzanimivejše srečanje med Gradjskim in Hajdukom v Splitu. Po precej napeti borbi se je tekma končala neodločeno 1:1, a posledica tega remisa je, da je postala Concordia jesenski prvak hrvatske lige.

V srbski ligi so bili doseženi naslednji rezultati: Jedinstvo—Vojvodina 1:0, ZAK—Bask 4:3, Jugoslavija (Beograd)—Slavija 6:4, BSK—Jugoslavija (Jabuka) 8:1, in Bata—Gradjanski 6:1.

V Zagrebu je bilo večer prvo srečanje hrvatskih in slovenskih boksačev, ki se je končalo s prepričljivo zmago Hrvatov v razmerju 14:2. Hrvati so zmagali v sedmih borbah. Slovenci samo v eni, a kljub porazu so zapustili najboljši vtis. Hrvatski listi soglašajo, da so Slovenci kljub visokemu porazu zapustili dober in pozitiven sportski vtis. Naglašajo, da so Slovenci močni, vzdržljivi borci s težkimi udarci, da pa vsem manjka potrebna tehnika. Edina izjema je Baloh. Slabi so tudi v taktiki. Glede Baloha pravijo, da je škoda za tega talentiranega sportnika, da živi daleč od sportnega središča, kjer bi imel priliko, da se razvije. Veteran slovenskega boksa, 34-letni Štrukelj, je nekoliko nad povprečjem, izmed ostalih pa samo mladi Čerin kaže pogoje za nadaljnji napredek. Drugi so razočarali, zlasti bivši prvak Male antante Ipavec.

Izjava društva medicincev Prejeli smo s prošnjo za objavo: V smislu člena 26. odnosa 27. zakona o tisku, smo poslali dnevniku »Slovenec« z ozirom na njegov članek, ki ga je objavil dne 21. XI. 1940. pod naslovom »Akademiki obadili rovarjenje komunističnih agitatorjev na naši univerzi« s podnaslovom »Skele strokovnih društev slušateljv ljubljanske univerze za nemoen potek znanstvenega dela«, naslednji popravek:

»Društvo medicincev je ugotovilo na seji odbora dne 21. XI., da ni sprejel niti samo niti po svojih delegatih resolucije, ki je bila objavljena v tem članku. Poleg tega ugotovljeno, da je bilo glasovanje dne 20. XI. neveljavno, ker se sestane strokovnih klubov sploh ni vršil iz enostavnega razloga, ker ni prišel sklicatelj.«

Prosimo vas, da tudi vi v informaciji svojih bralcev objavite gornji popravek. Društvo medicincev v Ljubljani.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Novi ruski poslanik v Berlinu

Veliko zanimanje za imenovanje namestnika zunanjega komisarja Dekanzova kot poslanika pri nemški vladi

Moskva, 25. nov. e. Uradno se poroča, da je za novega ruskega poslanika v Berlinu imenovan namestnik komisarja za zunanje zadeve Dekanzov. Dosedanji poslanik SSSR v Berlinu Skvarčev je razrešen svoje dolžnosti.

Od maja 1939, torej od trenutka, ko je postal sovjetski zunanji minister Molotov kot naslednik Litvinova, je Dekanzov opravljal posle namestnika komisarja za zunanje zadeve. Pred tem je opravljal važne funkcije v Moskvi. Kakor je znano, je Dekanzov, ki je zdaj 40 let star, spremljal Molotova na njegovem nedavnem obisku v Berlinu.

Sprememba na položaju ruskega poslanika je v berlinskih političnih in inozemskih krogih zbudila živo zanimanje. O razlogih spremembe ni mogoče sedaj še ničesar reči, na te bo pokazal nadaljnji razvoj dogodkov. Z zdaj pa bi se lahko sklepalo, da kaže sprememba na čedalje večje zanimanje Moskve za Berlin.

Dosedanji poslanik Skvarčev je imel sicer dobre zveze z odločilnimi nemškimi krogi, toda njegova diplomatska kariera je zelo kratka. Skvarčev je po poklicu tekstilni inženir in je postal poslanik v Berlinu samo po kratki praksi v komisariatu za zunanje zadeve. Dekanzov pa ima za seboj dolgo diplomatsko kariero. Bil je tako rekoč desna roka Molotova in je dolgo vodil politični oddelke v komisariatu za zunanje zadeve. Sodeloval je pri vzpostavljanju dobrih odnosov med Rusijo in Nemčijo.

Nekateri v Berlinu vidijo v spremembi na poslanstvu prvi pozitivni uspeh Molotovljevega potovanja v Berlin. Tako tolmačenje je verjetno pravilno, ker bo odslej vodil sovjetsko poslanstvo v Berlinu človek, ki je rutiniran diplomat in ki dobro pozna ves razvoj zblizanja in sodelovanja med Rusijo in Nemčijo ter bo zaradi tega lažje samostojno vodil in reševal vsa vprašanja, ki se tičejo bodočega sodelovanja med obema državama.

Vojna v Afriki

Kairo, 25. nov. a. (Reuter). Sinočni komunikacije povelstva angleškega letalstva na Bliznem vzhodu javlja:

V Zapadni pušavi so angleška letala napadla letališče v el Adenu. Menasir in Gambatu. Povzročeni so bili poškodi.

V Vzhodni Afriki so angleški bombniki napadli železniško progo pri Agordat, bencinska skladišča v Guri in trdnjavske naprave v Kassali.

Vsa angleška letala so se vrnila z vseh teh poletov.

Kairo, 25. nov. a. (Reuter). Uradno poročajo, da so večeraj jutraj italijanska letala zopet bombardirala Aleksandrijo. Povzročena materialna škoda je majhna, toda štirje civilisti so bili ubiti in 28 oseb je bilo ranjenih.

Campbell — angleški poslanik v Lizboni

London, 25. nov. a. (Reuter). Dosedanji angleški poslanik pri portugalski vladi Selvy je razrešen svoje dolžnosti. Na njegovo mesto je imenovan sir Ronald Campbell, bivši dolgoletni angleški poslanik v Beogradu in pozneje veleposlanik v Parizu.

Japonske ugotovitve

Tokio, 25. novembra. AA. (DNB) O priliki novega imenovanja vrhovnega poveljnika britanskih sil v Singapuru za glavne poveljnike vseh angleških oboroženih sil na skrajnem vzhodu poudarja agencija Domei, da so ta poveljstva izredno velika in proti vsemu pričakovanju, ker sta mu podrejena Birma in Hongkong. Vrhovni poveljnik ima pravico, neodvisno od vlade v metropoli voditi direktna vojaška pogajanja z državami na skrajnem vzhodu.

Agencija Domei dodaja, da bo novi vrhovni poveljnik v Singapuru ojačil vojaške priprave proti Japoncem in da je prva njegova odredba ta, da se pred vsem ojači letalstvo.

Japonska bo uradno priznala Vančingvejevo vlado

Sanghai, 25. nov. AA. (Reuter) V dobro poučenih shanghaijskih krogih mislijo, da bo Japonska uradno priznala Vančingvejevo vlado 30. novembra, ko bo po uradnem poročilu podpisan v Nankingu novi japonsko kitajski dogovor.

»Nočno luč« in »Nočno plesanje«, ki so vsa tri pisane čustveno močno in razvijajo dosledno melodično linijo; zlasti sta se pevci prilagajali prva in tretja. Dalje Premirovo vsebinsko močno poglavlje »Memento mori«, ki je nudila pevco obilo izraznih možnosti ter »Znamenje« istega avtorja; končno Adamičev prirčno pisani »Noč je tožna« in »Beneška«, v katerih je ugrajala zlasti zelo lepo izdelana in podana prva pesem. Dodal je še svojo lastno »Intimo serenado«, v kateri je uporabljal razne značne pevske učinke (trilček itd.).

Drugi del je obsegal zgolj ruske skladatelj, katerih pesmi so značilne po široki, iskreni melodi in samsko poslušalce po svoji svojevrstni motivitv in duševni blizini v pristno občuteno razpoloženje. Schifferr je zapel Balakireva »Vitez« in »Morje«, Rahmaninova »Dekle, nikar ne poj« in »Bezeg, Grečninova »Pregnanec« in »Domisljavega poeta« ter Rimski-Kozakova »Freroka«. Ruske pesmi so pevci vsled duševne razpoložljivosti so rodosti in nad vse močne izrazne sile očitno zelo blizu; to je pokazala njegova naravnost vzorna interpretacija zlasti nekaterih pesmi, ki jim je vili močan pristnega občutja in so izzvala mnogo učinek (n. pr. Vitez, Morje, Bezeg, posebno še »Pregnanec«). V poslednjem delu je zapel Gremilnova arjo iz Čajkovskega opere »Evgenij Onjegin«, arjo kralja Filipa iz Verdijeve opere »Don Carlos« (v originalnem jeziku) in »Pesem zaljubljenega pianca« iz malo znane Bizetove opere »La Jolie fille de Perth«. Poslednja mu je dala po-

KINO MATICA — Tel. 22-41 FRANCOSKI OBALA V MEGLI
Predstave ob 16., 19. in 21. uri VELEFILM
Ima vse lastnosti kvalitetnega filma: odlično igralsko podajanje — zgoščeno dejanje — mojstrsko režijo! Ljubezen pobjega legionarja.
V glavnih vlogah: Jean Gabin — Michele Morgan — Michele Simon

Vsi obiskovalci so se odlično zabavali pri filmu Dunajske ljubavne zgodbe
Občinstvo bo imelo priliko videti film samo še danes in jutri!
Predstave ob 16., 19. in 21. uri! KINO UNION — Tel. 22-21

Velik uspeh zbirke CMD

Narodna zbirka z dne 10. novembra letos je dosegla res lep uspeh. Po plačilih in prijavah, ki smo jih prejeli do 22. t. m., je bilo nabranega 212.042,25 din.

Ko polaga vodstvo Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani v blagajno štastni skupke narodne zbirke 10. novembra, se visoko zaveda velike hvalečnosti, ki jo dolguje vsem: mestom, trgov in vsem, podružnicam in sodelujočim društvom, darovalkam in nabiralcam, darovalcem in nabiralcem, zlasti pa še mladini, ki je z vsa vncmo sodelovala.

Deseti november 1940 je tako častno pričal plemeniti smisel Slovenk in Slovencev za potrebe naše družbe, da bo ta dan vodstvu trajno v spomin, ko bo letošnjo zimo izvrševalo zastavljene naloge po geslu, s katerim je bila zbirka prirejena:

»Bratom in sestram na meji — pomoč!»

Vsem najpriznanejša zahvala!

V Ljubljani, dne 23. novembra 1940.

Vodstvo Družbe sv. Cirila in Metoda.

Mladinska drama »Mali lord«

Plemenita etična drama za odraslo mladino je žela vesplošno zadovoljstvo

V Ljubljani, 25. nov. Tudi naša mladina si želi gledaliških predstav, in pametni starši tej želji radi ustrežajo. Šai so mladinske igrske akore brez izjeme vzorne, etično tendenčne ter navadno v humorni ali resni obliki odpirajo mladini pogled v življenje, polno lekot, a še več grdob in hudob, polno radosti in smeha, a še bolj žalosti in toka.

Nad pol stoletja je stara povest angleške pisateljice Hodson Burnettove: po vsem svetu jo je rada čitala ne le mladina, čitala jo je pri nas in jo bo čitala. Romantično zajeta zgodba iz angleške grofovske rodbine ima še zmerom aktualno glavno misel: demokratičnost in socialnost sta stebra pravčnosti in ž njo tudi sreče v vsakršnem življenju.

»Mali lord« je dramatičnija, ki se ji dejanje godi deloma v Ameriki, deloma v Angliji. Različnost v načinu življenja in njegovi miselnosti, svobodnost, enakopravnost, delavnost in pridobitnost v Ameriki, pa silni prepadi med nizkimi in najvišjimi v Angliji so kalpak naslikani z epično širino in psihologijo v romanu močnejše in lasneje kakor v tej dramatičniji. Vendar je vtisk drame, ki je jedva skica romana, na mladino neopričakovano velik.

Šai je drama za polno razumevanje dovezeta le odrasli mladini, nikakor pa ne še deci. Vžle temu pa so celo najmlajši gledalci po dogodkih na odru zavzeti tako, da je vladala tudi večer med njimi uprav čudovita tišina. Malčki so poslušali napeto, odrasla mladina je bila navdušena, a mi — starine — smo bili čisto glinjeni in tu in tam se je pojavil robač, ki je skrivoma brisal solze... Tako je bilo večerj popoldne v naši nabito polni Drami zopet enkrat lepo!

Maša Slavčeva je že v petek v našem listu obširno povedala vsebino »Maleta lorda«. Tendence igrske učijo: dobrota, vzbuja dobroto. Demokratično vzgojen grofovski deček izpreobrne ošabnega navidezno tudi trdosrčnega deda k dobroti in razumevanju nizkih in bednih. Lord

grof Dorincourt spoznal ob svojem vnučku, ameriško širokomiselnem in socialno čutečem bistrem dečku, da je srce vse, a da mora biti bogastvo le sredstvo za plemenita dejanja, da je tudi med bedniki vrlih, značajnih, človeštvu zelo koristnih ljudi, ki jim gre naše spoštovanje in ljubezen. Tako je vodilna misel drame zdrava in decela prečeta.

Skrbinske igrske starega lorda odlično, naravno in iskreno. Simičeva ima naslovno ulogo malega lorda, vnuka Cedrica, ki ga daje prav prikupno. Seveda Simičeva ni rojena navika in je pač sposobnejša rezelejš, zrelejš naloge. Vendar je igrala Cedrica na polno otroško zadovoljstvo. Njegovo mater, mistress Errolovo, vzgledno vzgojiteljico slinka, krasno doživlja in predstavlja Saričeva, zunanje zavetna in prav posebno simpatična.

Težko nalogo ima Drenovec z odvratnikom, ki za vzlic zastarelim monologom oživlja do polne verjetnosti. Izvrstno igra nadarjeni, zmerom močnejše se uveljavljajoči Presetnik starega sluka, prav prirčen je Bratinov ubogi najemnik, mladini posebno prikučni pa so komični ali originalni zastopniki ameriških nižjih slojev: Sever kot Dick, čistilec čevljev, Daneš kot Hobbs, trgovec v New Yorku, pa famozni žokej Wilkins Potokarjev.

Realistično krepko pustolovko Mino je postavila Gabričičeva, živahno in toplo čustveno hišno Mari pa Slavčeva.

Veliko pozornost je vzbujal še krasni pes, ogromna črna doza, veleteligenatna žival dovršenih salonskih manir.

Opozarjam pa, da »za« Dick v zadnjem dejanju vendar preveč igra in z zbujačem smeha zatira vso pozornost na razplet dejanja.

Igro je izrežiral prof. O. Sest in jo glede igršč in kostimov zelo lepo opremil. Imel pa sem tudi vtisk, da je predstava tekstovno še omahljiva in da so dialogi včasih šepavi...

Predstava je vžle temu žela vesplošno zadovoljstvo in mnogo ploskanja. Fr. G.

Huda nesreča v gramozni jami ob Vodovodni cesti

Ljubljana, 25. novembra. V gramozni jami ob Vodovodni cesti se je p. p. petlja v soboto zvečer nesreča, ki je terjala življenje mladega moža, medtem ko je drugi obtezal s polomljenimi udi in vrtlobovanje.

Ko je sel krojaški pomočnik Josip Jeraj iz Vrhovne ulice okrog 22.45 po Vodovodni cesti, je opazil, kako sta pridrevla po Baragovi ulici na motociklu dva možka, ki sta zavila na Vodovodno cesto in naslednji trenutek treščila v 8 m globoko jamo, kjer sta obležala negibna. Jeraj je takoj odhitel v jamo in skušal pomagati, ker pa sta bila ponesrečena nezavestna, je takoj odšel na stražnico sporočiti o nesreči.

V gramozni jami so nato stražniki ugotovili, da je eden izmed ponesrečenec mrtve, drugi pa močno poškodovan. O zavdevi so obvestili reševalno postajo in so reševalci okrog 23. odpeljali v bolnišnico prvega ponesrečenca, v katerem so spoznali 32letnega ključavničarskega pomočnika Josipa Clementeja, stanujočega v Stožicah št. 133 in zaposlenega v tovarni »Elka«.

Imel je hude notranje in zunanje poškodbe, a se je kmalu po prevozu v bolnico zavele. Drugi možki, ki ni imel pri sebi nikakih dokumentov, je obležal na mestu mrtve. Imel je večkrat počeno lobanjo. Na kraj žalostnega dogodka je prišla okrog polnoči policijska komisija, v kateri sta bila zdravnik dr. Lužar ter dežurni uradnik g. Žibret. Na odredbo komisije so truplo prepeljali po polnoči v mrtvašnico na žale.

Smrtno žrtve nesreče so identifikirali šele večerj popoldne. Mrtvec je 32letni ključavničarski pomočnik Adolf Polžkruh, po rodu iz Gornjega grada, pristojen pa v Celje. Polžkruh, ki je stanoval v Stožicah, je bil poročen ter je od dveh nepreskrbljenih otrok.

S potrtim srcem naznanjamo, da je naš ljubljenski soprog, očka, brat in stric, gospod

Jožef Clemente

oročnikarski mojster

zaradi motorske nezgode danes umrl.

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo 27. novembra 1940 ob 15.30 uri iz trške veže splošne bolnice na Vič.

STOŽICE — VIČ — DOBROVA — FOLHOV GRADEC — JESENICE, TRATE, dne 25. novembra 1940.

Globooko žalujoča soproga POLONCA, hčerka STEFKA, bratje in sestre ter ostalo sorodstvo.

DNEVNE VESTI

— Razpis zdravniške službe. Banske uprava v Ljubljani razpisuje službo zdravniškega zdravnika zdravstvene občine Beltinci s sedežem v Beltincih. Prosimci morajo imeti pogoje za sprejem v banovinski službi v smislu § 3. zakona o uradnih v zvezi s čl. 1. pravilnika o služb. razmerjih, ustanovitvi mest in prejemkih banovinskih uslužbenov dravske banovine ter dovršeno zdravniško pripravilno dobo — in vsaj šest mesecev bolnišnične prakse iz porodništvu in ginekologije. Prosnje naj se vložijo pri banški upravi v Ljubljani do 15. decembra.

— 1. decembra bo uvedeno nadzorstvo nad prevozom drv za domače potrebe. Trgovski ministar je podpisal odlok o nadzorstvu nad prevozom drv za domače potrebe. Prevoz bo pod nadzorstvom na ozemlju dravske, vrbske, drinske, moravske in dunavske banovine. Na področju teh banovin bodo smele državne železnice, paroplovne družbe in druga podjetja sprejemati drva za prevoz samo proti predpisnemu dovoljenju. Dovoljenje bo izdajala centrala za drva v Beogradu.

— Kriza cementne industrije v Dalmaciji se je še bolj poostрила. Tovarna cementa »Split« na Majdanu je odpovedala za konec meseca delo vsem svojim delavcem. Prizadejih je okrog 700 delavcev. Tovarna ima polna skladišča in silose, ni pa nobenih izdajev za prodajo blaga. V skladišču je nakupljeno okrog 3000 vagonov cementa. Tudi v drugih tovarnah ni mnogo boljši položaj. V tovarni »Dalmatija« v Kaštelu Sućurcu, kjer je zaposlenih okrog 300 delavcev, imajo tudi že v skladiščih 2500 vagonov neprodanega cementa. Ko bodo skladišča povsem polna, bodo tudi morali odpuštili delavstvo.

— Konferenca o izvozu živine. Ta teden se bodo sestali zastopniki trgovskega ministarstva in ministrstva za kmetištvo na konferenco, da uredijo vprašanje izvoza živine. Proti načrtu uredbe o izvozu živine nastopajo odločno ne le izvozniki — trgovci, temveč tudi zadržani in kmetje. V direkcijski za kmetištvo trgovino je bilo sklicanih že več konferenc, da bi uredili to vprašanje, a do definitivnih sklepov se ni prišlo. Do končne rešitve bo najbrže prišlo na prihodnji konferenci.

— Rekordni promet državnih železnic. Letos imajo državne železnice izredno živahen promet. V vseh mesecih razen februarja je bilo število naloženih vagonov mnogo večje kakor iste mesece prejšnjega leta. V prvih 9 mesecih letošnjega leta je bilo naloženo skupno 1.463.580 vagonov, med tem ko jih je bilo lani v vsem letu 1.845.798. Dobrodošli državnih železnic so se znatno povečali ter so znašali v prvih 9 mesecih letoš 2.645.967.000 din, med tem ko so bili lani vse leto komaj 2.608.643.000 dinarjev.

— Rezerve pnevmatik za avtomobile. Nedavno je bila izdana uredba v prometu s pnevmatikami in avtomobili. Po tej uredbi morajo vse upravne oblasti I. stopnje zbrati točne podatke o zalozah pnevmatik in jih poslati trgovinskemu ministarstvu. Po doslej zbranih podatkih kaže, da je v naši državi zelo malo zaloz pnevmatik za kamione in avtobuse. S pristojnih mest poročajo, da bo ministrstvo kmalu izdalo pravilnik, ki bo podrobno uredil vprašanje prometa s pnevmatikami in avtomobili.

— Sava in Bosna sta poplavlili okrog 30 vasi. Poročali smo o velikih poplavih v južnih pokrajinah države, vendar se pred dnevi še ni moglo presoditi kako velik obseg je zavzela nasečja. Šele sedaj prihajajo podrobnejše vesti, iz katerih je razvidno, da je bila to ena izmed največjih poplav pri nas. Prizadete so številne vasi in poplavljen je izredno mnogo plodne zemlje. Najbolj so prizadeti kraji med Bosanskim Samcem in Zupanjem ter vzdolž rek Bosne in Save. Poplavljenih je okrog 30 vasi in računajo, da je v vodi približno 10.000 hiš. Ogroženih je okrog 40.000 ljudi. Iz Beograda poročajo, da je tudi Drina poplavlila nasip in se razlila ter poplavlila dve veliki vasi, in sicer Crno Baro in Banovo polje. V soboto zvečer sta Sava in Donava narasli pri Beogradu še vedno za 17 cm.

— Kokoši krađe. Orožniki iz Trebnjega poročajo, da je bilo v zadnjem času pokradenih v njihovem okolišu nad 30 kokoši raznim posestnikom. Kakor se zdi, so na delu domači tatovi, ki hodijo krasit kokoši po vaseh samo ponoči in jih potem brzkone odnašajo na trg v Ljubljano. Orožniki tatove zasledujejo in je pričakovati, da jih bodo tudi kmalu prijeli.

— Nesreče. Desetletni delavec sin Jože Vidmar iz Lipe pri Vidnu-Dobrepolju, je večerj al našel nekje staro patrono, po kateri je kasneje domke v kuhinji razbijal s kladivom. Patrona je pri tem eksplodirala in je naboj udaril dečku v obraz, ki mu ga je raznesaril. Vidmar je poškodovan tudi na rokah ter ima poškodovano desno oko. V Vižmarji se je pri odcepu ceste v Guncelju pripetila snodi hujša prometna nesreča. Ko se je žagar France Morela peljal domov s kolesom, mu je nenadoma pripeljal nasproti tovorni avto s polno prilaganimi reflektori. Luč je Morelo slepila, zato je kolo ustavil, naslednji hip pa je tresel vanj za njim vozeči motociklist M. Oba sta padla in je običal Morela s hudimi poškodbami po životu, motociklist pa si je zlomil desno ključnico.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo oblačno, hladneje vreme. Večerja je nekoliko deževalo v Ljubljani, Zagrebu, Beogradu, Sarajevu, Visu in Kumboru. Najvišja temperatura je bila v Dubrovniku 19, v Kumboru 18, v Splitu 16, na Rabu 12, v Ljubljani, Beogradu in Visu 11, v Zagrebu in Sarajevu 10, v Mariboru 8,2. Davi je kazal barometer v Ljubljani 772,8, temperatura je znašala 4,4.

— Stenografijo v 6 mesecih. Trgovsko učilišče Robida, Ljubljana, Trnovska ul. 15 priredi šestmesečni tečaj za stenografijo. Dnevni, večerni, začetni in nadaljevalni tečaji za strojeopisje. — Izredna metoda. Posebni oddelki za odrasle. Obisk vsakomur omogočen. Pričetek 2. decembra. — Pojasnila v pisarni ravnateljstva.

Iz Ljubljane

— J. Mila Hiršmanova umrla. Včeraj je po dolgem trpljenju umrla v starosti 30 let dolgoletna uradnica »Jutra« gđ. Mila Hiršmanova. Pokojnica je prišla pred leti v »Jutrovo« uredništvo, kjer si je zaradi svojega vedrega značaja in priidnosti pridobila splošno simpatijo. Žal je njeno zdravje začela izpodpadati zavrtna bolezen, proti kateri je zama iskala leka v

sončni Dalmaciji. Pred dobrim mesecem se je vrnila v Ljubljano s tiho nado, da se ji bo zdravje vrnilo. Neizpropana usoda pa je žal hotela drugače. Včeraj je naša Mila došla. Na zadnji poti jo bomo spremlili jutri ob 14. iz kapelice sv. Petra na Žalah. Zvesto našo uradnico bomo ohranili v lepem spominu, bridko prizadeti rodbini pa naše iskreno sožalje!

— J. Nova grobova. Včeraj je umrla v Ljubljani ga. Apolonija Selan, roj. Kavšek, vdova po mestnem uslužbenku. Pokojna je živela samo za svojo družino. Za njo žalujejo trije sinovi in dve hčeri. Pogreb bo jutri ob 15.30 iz mrtvašnice zavetišča sv. Jožefa na Vidovdanska cesti 9 na pokopališče pri Božjem grobu v Štepanji vasi. — Zaradi motorske nezgode je davi umrl v bolnici orodničarski mojster Jožef Clemente. Za njim žalujejo žena Polonca in hčerka Steska, bratje, sestre in velik krog prijateljev. Pogreb bo v sredo ob 15.30 iz mrtvašnice sprostne bolnice na Vič. Pokojnima blag spomin, žalujočim naše

— J. Drevi ob 20. predavanje o L. N. Tolstoju v Hubadovi dvorani Glasbene matice. Predaval bo g. Josip Vidmar. Vstop prost. Društvo slov. književnikov.

— J. V vrtnarskem tečaju za lastnike malih vrtov, ki ga prireja podružnica SVD Ljubljana I v kemijski dvorani I. državne realne gimnazije v Vegovi ulici, bo predaval jutri v torek ob 19. kmet. svetnik inž. Ciril Jeglič o vzgoji zelenjavne: spinacije, kolerabe in drugega korenstva, krompirja in čebule. Vstopnine ni.

— J. Akademski klub gradbenikov na tehniški fakulteti univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani, ki je eden najmočnejših strokovnih klubov na tehnik, je imel 16. novembra svoj redni letni občni zbor. Najprej je stari odbor položil obračun svojega poštvovalnega dela za prošle kluba. Odbor je poskrbel svojim članom številne počitniške prakse, prirejal tudi mnogo ekskurzij in več predavanj. Poleg tega je tudi krasno uspel elitni ples gradbenikov, čigar izkupiček je bil namenjen za poučno ekskurzijo gradbenikov po Jugoslaviji, ki pa je zaradi neprilicakovih zaprek odpadla. Novi odbor bo tudi letos skušal prirediti tak lep ples, na kar občinstvo že sedaj opozarjamo. Po poročilih je sledila volitev novega odbora, ki je sestavljen takole: častni predsednik dekan univ. prof. ing. Hrovat Alojz, predsednik Cerar Feliks, podpredsednik Wedam Adolf, tajnik I. Jeran Branko, tajnik II. Košir Zmago, blaginjak Bischof Bruno, knjižničar Colarič Otmar, refer. za prakse Bricej Ivo, odbornik Bežek Viktor, delegati za JAPD Gruden Dušan, Polajnar Anton, Mervit Mitja, delegati za ZSKTF z glasov. pravico Zerjal Anton, Breznik Marko, Jarec Samo, Valant Ivan, Ribnikar Stojan, Korosec Zvonimir, revizorji g. prof. ing. Hrovat Alojz, Stepišnik Miro, Marinček Miloš, Kolob Albin.

— J. Preseljevec, mestni političnega urada. Ker se vsi odseki mestnega socialno političnega urada preselijo v poslopje Mestnega pogrebnege zavoda na Ambroževem trgu št. 7, zaradi selitve socialno politični urad ne bo mogel uradovati v sredo in četrtek 27. in 28. t. m. Obenem opozarjamo, da prično vsi odseki mest. socialno političnega urada poslovtati prihodnji petek 29. novembra že v novih prostorih na Ambroževem trgu št. 7.

— J. Na vsako mizo laško pivo. — J. Najdeni kolesi. Na pokopališču v Dravljah so te dni našli črno pleskano kolo znamke »Schlader« s tov. št. 99038 in opremljeno z evid. št. 2-71714-10. Kolo je bilo izročeno policiji, kjer naj se lastnik zgleda. — Ob cesti v bližini aerodroma so v grmovju našli ogrode moškega kolesa znamke »Bismarck«. Kolo je bilo najbrže ukradenko. Tat je pobral samo obroč, ogrode samo pa pustil v grmovju.

— J. Vse krađe, kar dosežejo. Iz hiše št. 51 v Verovški ulici je odnesel tat Francu Lukcu več spodnjih moških hlač, tri srajce in nekaj drugega perila v skupni vrednosti 500 din. — Na Tržaški cesti je bila iz veže hiše št. 66 ukradena Francu Lubišni pelarina s kapuco, vredna 200 din. — Tereziji Rogličevi, stanujoči v Strossmayerjevi ulici 4, je nekdo ukradel 400 din vreden rjav usnjat moški povrsnik s sivo podlogo. Z dvorišča v Obirski ulici št. 4 pa je tat odpejal 500 din vreden ročni voziček rdeče barve Filipu Podbevšku.

— J. Stari, ki žele razveseliti svoje malčke z obiskom sv. Miklavža in njegovim spremstvom na domu — v Ljubljani —, naj čimprej sporoče svoj cenjeni naslov upravi »Slovenskega Naroda« v svrhu dogovora. 490-n.

— J. SRAJCE KRAVATE Karničnik Nebotičnik.

Z Ježice

— Načrtniki Vodnikovih knjig se obveščajo, da je poverjenik »Vodnikove družbe« za Ježice Ivan Dobovišek. Ježica št. 85, ki je prevzel posle od g. Antona Grmekla. Stari in novi naročniki lahko že za to leto plačajo naročnino novemu poverjeniku. Knjižice se bodo dobile že od 1. decembra dalje. Tudi letos je »Vodnikova družba« skrbela za najboljše štivo in res lepe knjižice, zato naj oni, ki jih še niso naročili, pohite!

Boleznica

KOLENDAR

Danes: Ponedeljek, 25. novembra: Kartarina

DANASNJE PRIREDITVE
Kino Matice: Obala v megli
Kino Sloga: Vampir zapada
Kino Union: Dunajske ljubavne zgodbe
Kino Moste: Pesem vetru in Ho-Ruk
Kino Šlaka: Marija Antoinetta
Raastava slik Božidarja Jakca v Jakopičevem paviljonu

DEZURNE LEKAARNE

Danes: Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6, Hočevar, Celovška cesta 62, Garts, Moste — Zaloška cesta 47.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Ponedeljek, 25. novembra: zaprto.
Torek, 26. nov.: Lepa Vida. Red. Torek.
Sreda, 27. nov.: Skrivnice. Red. Sreda.
Četrtek, 28. nov.: Tekma. Red. B.

Pri četrtkovni predstavi Funtkove drame »Tekma« bo igral vlogo kiparja Daneja Josipa Gale. V predlanski sezoni je bil član naše drame in je bil letos ponovno angažiran. Drama je vsebinsko zanimiva, ker je orisal dramatik v njej tragično čustvenost in zavisti. Delanje se godi v krogih likovnih umetnikov.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Ponedeljek, 25. novembra: zaprto.
Torek, 26. nov.: zaprto. (Generala).

— Josip Gošić kot gost v spevoigri »Fridlerka«. V tekočem tednu bo premiera Leharjeve spevoigre »Fridlerka« s Sonjo Ivančičevo v naslovni partiji in Josipom Gošićem v partiji mladega Goetheja. Gošić, odlični član zagrebške opere, ki je svojočasno s velikim uspehom vel tenorsko partijo v operi »Ples v Savoyu« in pokazal s svoje vsestranske umetniške zmogljivost, bo imel to pot priliko uspešno v »Fridlerki« zanimiv lik pesnika Goetheja v zgodbi njegove mladostne ljubezni. Njegova partnerica bo Ivančičeva, ki se je z uspehom uveljavila kot Angele Didierjeva v »Grufo Luksemburškem«.

Iz Celja

— O rogaščem in kozjanskem sodnem okraju bo predaval prof. dr. Pavel Sirmšek drevi ob 20. na ljudskem vseučilišču v risalnici meščanske šole. Zanimivo predavanje bodo spremljale lepe skicirane slike.

— C. Andrejev seljem. V soboto 30. t. m. bo v Celju letni živinski in kramarski sejem.

— C. Tragična smrt otroka. V Zahenbercu pri Rogatu se je v četrtek dveletni posestnik hčerki Mariji Gajškovi doma pri štedilniku vnela obleka. Deklica je dobila težke opekline po vsem telesu. Prejela jo je v celjsko bolnico, kjer je v petek izdihnila.

— C. Umrla je v Mestnem zavetišču v Medlogu pri Celju 74letna mešna reva Matilda Martinova. V celjski bolnici je umrla v petek 67letna zasebnica Franciška Tavčarjeva iz Medloga, tašča trgovca g. Starca v Celju. Na hribu sv. Jožefa je umrla v nedeljo 68letna občinska reva Apolonija Vetrnikova.

— C. SK Celje: SK Jugoslavija 8:1 (2:1). V finalni tekmi za pokal celjske nogometne podzveze je moštvo SK Celja večerjalo prepričljivo zmagovalo in si priborilo pokal, ki mu ga po podzvezi ni izročila takoj po tekmi. Podzveza je določila, da bo tekma na Olimpijskem tirišču v Gaberju, čeprav bi bil obisk večji, če bi bila tekma na Glaziji. Igrišča tudi niso markirali. Enaistmetrovko proti Celju Strelja je Osojnik vratar Celja pa je lepo ubranil. V 42. minuti je bil Pavšer spet uspešen in je postavil končni rezultat 8:1. Sodil je g. Lokrošek objektivno, zagradil pa je več nanak.

— C. Tragična smrt otroka. V Zahenbercu pri Rogatu se je v četrtek dveletni posestnik hčerki Mariji Gajškovi doma pri štedilniku vnela obleka. Deklica je dobila težke opekline po vsem telesu. Prejela jo je v celjsko bolnico, kjer je v petek izdihnila.

— C. Umrla je v Mestnem zavetišču v Medlogu pri Celju 74letna mešna reva Matilda Martinova. V celjski bolnici je umrla v petek 67letna zasebnica Franciška Tavčarjeva iz Medloga, tašča trgovca g. Starca v Celju. Na hribu sv. Jožefa je umrla v nedeljo 68letna občinska reva Apolonija Vetrnikova.

— C. SK Celje: SK Jugoslavija 8:1 (2:1). V finalni tekmi za pokal celjske nogometne podzveze je moštvo SK Celja večerjalo prepričljivo zmagovalo in si priborilo pokal, ki mu ga po podzvezi ni izročila takoj po tekmi. Podzveza je določila, da bo tekma na Olimpijskem tirišču v Gaberju, čeprav bi bil obisk večji, če bi bila tekma na Glaziji. Igrišča tudi niso markirali. Enaistmetrovko proti Celju Strelja je Osojnik vratar Celja pa je lepo ubranil. V 42. minuti je bil Pavšer spet uspešen in je postavil končni rezultat 8:1. Sodil je g. Lokrošek objektivno, zagradil pa je več nanak.

— C. Tragična smrt otroka. V Zahenbercu pri Rogatu se je v četrtek dveletni posestnik hčerki Mariji Gajškovi doma pri štedilniku vnela obleka. Deklica je dobila težke opekline po vsem telesu. Prejela jo je v celjsko bolnico, kjer je v petek izdihnila.

— C. Umrla je v Mestnem zavetišču v Medlogu pri Celju 74letna mešna reva Matilda Martinova. V celjski bolnici je umrla v petek 67letna zasebnica Franciška Tavčarjeva iz Medloga, tašča trgovca g. Starca v Celju. Na hribu sv. Jožefa je umrla v nedeljo 68letna občinska reva Apolonija Vetrnikova.

— C. SK Celje: SK Jugoslavija 8:1 (2:1). V finalni tekmi za pokal celjske nogometne podzveze je moštvo SK Celja večerjalo prepričljivo zmagovalo in si priborilo pokal, ki mu ga po podzvezi ni izročila takoj po tekmi. Podzveza je določila, da bo tekma na Olimpijskem tirišču v Gaberju, čeprav bi bil obisk večji, če bi bila tekma na Glaziji. Igrišča tudi niso markirali. Enaistmetrovko proti Celju Strelja je Osojnik vratar Celja pa je lepo ubranil. V 42. minuti je bil Pavšer spet uspešen in je postavil končni rezultat 8:1. Sodil je g. Lokrošek objektivno, zagradil pa je več nanak.

— C. Tragična smrt otroka. V Zahenbercu pri Rogatu se je v četrtek dveletni posestnik hčerki Mariji Gajškovi doma pri štedilniku vnela obleka. Deklica je dobila težke opekline po vsem telesu. Prejela jo je v celjsko bolnico, kjer je v petek izdihnila.

— C. Umrla je v Mestnem zavetišču v Medlogu pri Celju 74letna mešna reva Matilda Martinova. V celjski bolnici je umrla v petek 67letna zasebnica Franciška Tavčarjeva iz Medloga, tašča trgovca g. Starca v Celju. Na hribu sv. Jožefa je umrla v nedeljo 68letna občinska reva Apolonija Vetrnikova.

— C. SK Celje: SK Jugoslavija 8:1 (2:1). V finalni tekmi za pokal celjske nogometne podzveze je moštvo SK Celja večerjalo prepričljivo zmagovalo in si priborilo pokal, ki mu ga po podzvezi ni izročila takoj po tekmi. Podzveza je določila, da bo tekma na Olimpijskem tirišču v Gaberju, čeprav bi bil obisk večji, če bi bila tekma na Glaziji. Igrišča tudi niso markirali. Enaistmetrovko proti Celju Strelja je Osojnik vratar Celja pa je lepo ubranil. V 42. minuti je bil Pavšer spet uspešen in je postavil končni rezultat 8:1. Sodil je g. Lokrošek objektivno, zagradil pa je več nanak.

— C. Tragična smrt otroka. V Zahenbercu pri Rogatu se je v četrtek dveletni posestnik hčerki Mariji Gajškovi doma pri štedilniku vnela obleka. Deklica je dobila težke opekline po vsem telesu. Prejela jo je v celjsko bolnico, kjer je v petek izdihnila.

— C. Umrla je v Mestnem zavetišču v Medlogu pri Celju 74letna mešna reva Matilda Martinova. V celjski bolnici je umrla v petek 67letna zasebnica Franciška Tavčarjeva iz Medloga, tašča trgovca g. Starca v Celju. Na hribu sv. Jožefa je umrla v nedeljo 68letna občinska reva Apolonija Vetrnikova.

— C. SK Celje: SK Jugoslavija 8:1 (2:1). V finalni tekmi za pokal celjske nogometne podzveze je moštvo SK Celja večerjalo prepričljivo zmagovalo in si priborilo pokal, ki mu ga po podzvezi ni izročila takoj po tekmi. Podzveza je določila, da bo tekma na Olimpijskem tirišču v Gaberju, čeprav bi bil obisk večji, če bi bila tekma na Glaziji. Igrišča tudi niso markirali. Enaistmetrovko proti Celju Strelja je Osojnik vratar Celja pa je lepo ubranil. V 42. minuti je bil Pavšer spet uspešen in je postavil končni rezultat 8:1. Sodil je g. Lokrošek objektivno, zagradil pa je več nanak.

— C. Tragična smrt otroka. V Zahenbercu pri Rogatu se je v četrtek dveletni posestnik hčerki Mariji Gajškovi doma pri štedilniku vnela obleka. Deklica je dobila težke opekline po vsem telesu. Prejela jo je v celjsko bolnico, kjer je v petek izdihnila.

— C. Umrla je v Mestnem zavetišču v Medlogu pri Celju 74letna mešna reva Matilda Martinova. V celjski bolnici je umrla v petek 67letna zasebnica Franciška Tavčarjeva iz Medloga, tašča trgovca g. Starca v Celju. Na hribu sv. Jožefa je umrla v nedeljo 68letna občinska reva Apolonija Vetrnikova.

— C. SK Celje: SK Jugoslavija 8:1 (2:1). V finalni tekmi za pokal celjske nogometne podzveze je moštvo SK Celja večerjalo prepričljivo zmagovalo in si priborilo pokal, ki mu ga po podzvezi ni izročila takoj po tekmi. Podzveza je določila, da bo tekma na Olimpijskem tirišču v Gaberju, čeprav bi bil obisk večji, če bi bila tekma na Glaziji. Igrišča tudi niso markirali. Enaistmetrovko proti Celju Strelja je Osojnik vratar Celja pa je lepo ubranil. V 42. minuti je bil Pavšer spet uspešen in je postavil končni rezultat 8:1. Sodil je g. Lokrošek objektivno, zagradil pa je več nanak.

— C. Tragična smrt otroka. V Zahenbercu pri Rogatu se je v četrtek dveletni posestnik hčerki Mariji Gajškovi doma pri štedilniku vnela obleka. Deklica je dobila težke opekline po vsem telesu. Prejela jo je v celjsko bolnico, kjer je v petek izdihnila.

— C. Umrla je v Mestnem zavetišču v Medlogu pri Celju 74letna mešna reva Matilda Martinova. V celjski bolnici je umrla v petek 67letna zasebnica Franciška Tavčarjeva iz Medloga, tašča trgovca g. Starca v Celju. Na hribu sv. Jožefa je umrla v nedeljo 68letna občinska reva Apolonija Vetrnikova.

— C. SK Celje: SK Jugoslavija 8:1 (2:1). V finalni tekmi za pokal celjske nogometne podzveze je moštvo SK Celja večerjalo prepričljivo zmagovalo in si priborilo pokal, ki mu ga po podzvezi ni izročila takoj po tekmi. Podzveza je določila, da bo tekma na Olimpijskem tirišču v Gaberju, čeprav bi bil obisk večji, če bi bila tekma na Glaziji. Igrišča tudi niso markirali. Enaistmetrovko proti Celju Strelja je Osojnik vratar Celja pa je lepo ubranil. V 42. minuti je bil Pavšer spet uspešen in je postavil končni rezultat 8:1. Sodil je g. Lokrošek objektivno, zagradil pa je več nanak.

— C. Tragična smrt otroka. V Zahenbercu pri Rogatu se je v četrtek dveletni posestnik hčerki Mariji Gajškovi doma pri štedilniku vnela obleka. Deklica je dobila težke opekline po vsem telesu. Prejela jo je v celjsko bolnico, kjer je v petek izdihnila.

— C. Umrla je v Mestnem zavetišču v Medlogu pri Celju 74letna mešna reva Matilda Martinova. V celjski bolnici je umrla v petek 67letna zasebnica Franciška Tavčarjeva iz Medloga, tašča trgovca g. Starca v Celju. Na hribu sv. Jožefa je umrla v nedeljo 68letna občinska reva Apolonija Vetrnikova.

— C. SK Celje: SK Jugoslavija 8:1 (2:1). V finalni tekmi za pokal celjske nogometne podzveze je moštvo SK Celja večerjalo prepričljivo zmagovalo in si priborilo pokal, ki mu ga po podzvezi ni izročila takoj po tekmi. Podzveza je določila, da bo tekma na Olimpijskem tirišču v Gaberju, čeprav bi bil obisk večji, če bi bila tekma na Glaziji. Igrišča tudi niso markirali. Enaistmetrovko proti Celju Strelja je Osojnik vratar Celja pa je lepo ubranil. V 42. minuti je bil Pavšer spet uspešen in je postavil končni rezultat 8:1. Sodil je g. Lokrošek objektivno, zagradil pa je več nanak.

Horoskop za tekoči teden

od 25. novembra do 1. decembra 1940 glede na planetne tranzite s položajem Sonca ob rojstvu

Ljubljana, 25. novembra
Rojeni med 22. januarjem in 19. februarjem (Vodnar): Ne odklanjajte sedaj sporazuma in sodelovanja z osebami, ki so vam važne, in ne odlagajte važnih opravkov!

Rojeni med 20. februarjem in 20. marcem (Ribe): Opravite skrbno vse posle z računi, pisni, pobornicami itd.!

Rojeni med 21. marcem in 21. aprilom (Oven): Precej srečen teden za urejanje običajnih in neobičajnih zadev.

Rojeni med 22. aprilom in 21. majem (Biki): Na vdanjate se iluzijam, aspekti kažejo na kritični in resen čas!

Rojeni med 22. majem in 21. junijem (Dvojčki): Doživeli boste nevarnosti v marsikaterem opravku in marsikdo vam bo nasprotoval!

Rojeni med 22. junijem in 21. julijem (Raki): Mogoč je nagel uspeh v ljubarni, pa tudi v kupčijah ter s pomočjo korespondence, vendar bodite do skrajnosti taktični!

Rojeni med 22. julijem in 23. avgustom (Levi): Prav nevaren čas za vse udejstvovanje, samo velika razsodnost lahko odvrne slabe posledice.

Rojeni med 24. avgustom in 23. septembrom (Devica): Vztrajajte pri poslih in delu, ki ste se ga lotili, uspehi bodo v kratkem vidni!

Rojeni med 24. septembrom in 23. oktobrom (Tehtnica): V slabem razpoloženju ste, toda ni tako hudo, kakor si domislujete.

Rojeni med 24. oktobrom in 23. novembrom (Škorpion): Obeta se nagel uspeh v ljubarskih in kupčijskih zadevah, bodite pa previdni pri vseh opravkih, da preprečite grozeče telesne poškodbe.

Rojeni med 24. novembrom in 22. decembrom (Strelec): Nemiren teden, toda resnih zaprek za napredek ni!

Rojeni med 23. decembrom in 21. januarjem (Kozorog): V splošnem ugoden teden in uspeh ne more izostati, če vas pri delu ne ovira zastarana bolezen.

K. B.

Uspela akademija mladine Ljubljanskega Sokola

V plemeniti tekmi je zmagal naraščaj Ljubljanskega Sokola s 166,50 točkami nad naraščajem jeseniškega Sokola s 150,75 točke

Ljubljana, 25. novembra.

Za akademijo mladine Ljubljanskega Sokola, ki je bila v zvezi s tekmo med naraščajem jeseniškega in Ljubljanskega Sokola, je vladalo izredno veliko zanimanje, saj je bila telovadnica v Narodnem domu, ki že davno več ne ustreza svojem namenu, gabit polna. Vabilu so se odzvala vsa ljubljanska in okoliška sokolska društva, seveda pa so bili navzoči tudi zastopniki jeseniškega Sokola s starostjo br. Ogrinom na čelu. Telovadnica je bila okrašena z državnimi zastavami in sliko mladega kralja Petra II. v sokolskem kroju. Kmalu po 20. sta vkorakali v telovadnico, živahno pozdravljeni, obe tekmovalni vrsti moškega naraščaja. Jeseničane je vodil mednarodnik br. Janez Pristov, Ljubljance pa br. Boris Gregorka. Drage goste je najprej pozdravil domačin, starosta br. Janko Jazbec, ki je poudaril pomen današnje telovadne akademije in postavil

Ljubljanski nebotičnik varen pred potresom

Ljubljana na potresnem ozemlju — Potrebni bi bili predpisi, da bi konstrukterji upoštevali tudi potresne sile

Ko je nedavno hud potres v Rumuniji napravil veliko škodo, so se tudi pri nas nekateri spomnili, da je Ljubljana na potresnem ozemlju. Zato je bilo predavanje, ki ga je priredilo Društvo inženjerjev v Ljubljani v petek še posebno aktualno. Predaval je inž. Stanko Dimnik o mehaniki potresne sile pri zgradbah. Čeprav je bilo predavanje namenjeno predvsem strokovnim krogom, je bilo vendar zanimivo tudi za širšo javnost in smo dolžni nanj opozoriti zlasti zaradi tega, ker pri nas še niso v večjavi predpisi, da bi morali konstrukterji upoštevati pri stavbnih konstrukcijah tudi potresne sile.

Predavatelj inž. Dimnik je začel že pred leti zbirati in proučevati gradivo o potresih. Bil je statistik pri ljubljanskem nebotičniku, pri čemur poslopuje pri nas, pri katerem so upoštevali tudi potresne sile. Sicer bi se morali pečati s tem vprašanjem kolikor toliko vsi stavbni inženjerji, vendar doslej pri nas pri konstruiranju katerekoli stavbe ni nihče upošteval tudi potresnih sil. Predpisi tega ne zahtevajo, vendar pa bi ne smeli nikdar pozabiti, da je bil L. 1895 v Ljubljani potres osme stopnje, torej tako močan, da ga strokovnjaki imenujejo rušilni. Predavatelj je zbral številne podatke nemškega potresnega zavoda in proučil bogato literaturo še nekaterih drugih narodov, ki sistematsko raziskujejo potrese. Predvsem je opozoril, da sta na zemeljski obliki dva velika potresna pasova, in sicer sredozemski in krožni ob Pacifiku. V teh dveh pasovih nastopajo tektonski potresi, ki so z razliko od vulkanskih in vdornih najbolj pogosti in najmočnejši in ki v stavbni praksi pridejo predvsem v poštev.

Konstrukterji upoštevajo le predvsem težnost, torej sile, ki nastopajo v vertikalni smeri, pri potresu pa je treba upoštevati tudi horizontalne sile, ki so najnevarnejše. Sicer morajo konstrukterji upoštevati tudi včasih sile, ki nastopajo v vodoravni smeri, n. pr. veter, voda in zemlja. Predavatelj je nazorno pokazal in tudi dokazal z računi, da so horizontalne sile, ki nastopajo pri tektonskih potresih lahko pogosto večje od gravitacijskih. Razložil je tudi, kako nastane tektonski potres. V globini morda sto ali več kilometrov se premaknejo zemeljske plasti morda za milimeter ali še celo manj, vendar se pri tem sproži ogromna energija velikega učinka. Od sprožitve globoko v zemlji se širijo potresni valovi v razne smeri. V najbližji smeri od sprožitve na zemeljski površini je epicenter, kjer nastopajo vertikalne potresne sile. V večji oddaljenosti od epicentra se potresni valovi širijo ob zemeljski površini in ti so najnevarnejši. Razlikujemo longitudinalne in transversalne valove. Potresni valovi se širijo z različno hitrostjo glede na sestavo zemeljskih plasti. Najmanj učinkujejo potresne sile v skalnatih tleh, najbolj nevarne pa je potres na močvirnem ozemlju. Tako bi n. pr. napravil potres mnogo manj škodo na ljubljanskem polju, kjer je peščena zemlja, ker se potresni valovi v peščeni zemlji duše in kmalu spremenijo v toplotno energijo, kakor na Barju. Učinek potresne sile v peščeni jaku je 1—2,4 krat večji kakor v morenskih, skalnatih tleh; v pesku je 2,4—4,4 krat večji; v prekopanih tleh 4,4 do 11 krat večji — a še večji je na barjanskih tleh. Tudi vlažen material je bolj občutljiv od suhega.

Potresne sile in jakost potresov je začel najprej meriti in proučevati Rus, knez Galicin, ki je L. 1912 objavil veliko knjigo predavanj o seizmografiji. Ta knjiga je bila prevedena takoj v vse svetovne jezike. Z nekaterimi dognanji Galicina se okorišča, če dandanes Obzlatovati je treba, da med seizmologijo navadno ni tudi tehnikov, temveč le geologov. Bile bi najzavnejše, da bi odelovali tehniki, kajti samo tako bi se praktično okoriščali z dognanji seizmologije. Predavatelj je še razložil, kako dele potrese po jakosti na stopnje. Zdej je določenih 12 stopenj. Potres osme stopnje je že rušilen, devete uničujoč, desete zelo uničujoč, enajste katastrofalen, dvanaeste pa najhujši.

Predavatelj je predlagal, da bi tehniki uvedli za merjenje potresnih sil in ugotavljanje smeri potresa posebne prizme, ki bi jih postavili na raznih krajih in morda tudi na strešnih terasah. To bi bilo velikega praktičnega pomena.

Pri potresu nastopajo predvsem stržne sile in ne upogibne. To nam je predavatelj tudi pokazal na številnih slikah. Stržne si-

le nastopajo pri stavbah tik ob tleh, kjer se vodoravni potresni sunek prenese neposredno na stavbno konstrukcijo. Zato je treba temelje najbolj zavarovati proti stržnim silam. Temelji na oboje vezani in po možnosti naj bodo pri tleh pečini zidovi. Predavatelj je opozoril na napako, da nekateri naši arhitekti projektirajo pri tleh samo tanke stebre nad njimi pa po no zidovje. Takšna postopaja se najmanj varna pred potresi. Statik k. ugovarja arhitektu, ne more prodreti s svojimi predci, ker ni nobenih zakonskih predpisov, ki bi predpisovali tudi upoštevanje potresnih sil pri konstruiranju poslopij. Raziskovanja potresov so pokazala, da se najbolj trpele stavbe, ki niso bile dovolj zavarovane pri temeljnem zidovju. Tudi lesene hiše niso posebno varne pred potresi, čeprav so to včasih mislili. Potresi v Kaliforniji in na Japonskem so pokazali, da potres lesene hiše pogosto vrže s temeljev in da takrat tudi pogosto pogore, ker nastajajo številni požari zaradi kratkega stika. Slabe so tudi stavbe iz kamna. Zato potresne sile navadno zelo učinkujejo v Italiji, kjer je večina poslopij zidanih iz kamna. V Italiji tudi ni zidovje iz starih hiš dovolj povezano z zidnimi vezmi. Zdej so pa v Italiji uvedli precej stroge predpise. O teh predpisih je spregovoril po predavanju inž. Lapaine. Predavatelj je naglasil, da Ljubljana stoji na nevarnem potresnem ozemlju med alpskim in dinarskim gorskim sistemom. Sicer pa spada Jugoslavija v sredozemsko potresno cono. Zato bi bilo nujno potrebni posebni predpisi, da bi se morali po njih ravnanje tudi arhitekti. Malomarnost nam bo še lahko kruto maščevala.

Predavatelj je še povedal, kako je zavarovan ljubljanski nebotičnik pred potresom. Dejal je, da je nesmiselno zidati le nizka poslopja, češ izkazalo se je, da so bila pri potresu mnoga velika poslopja celo bolj obvarovana kakor nizka. Seveda pa je treba visoke stavbe primerno zavarovati pred učinkom potresnih sil. Pri ljubljanskem nebotičniku so zgornje etaže odrezane pri tleh od kletnih, torej na kraju kjer nastopajo pri potresu najbolj nevarne stržne sile; zgornje etaže so ločene od temeljnega zidovja vodoravno s kovinskimi ploščami, in sicer je položena najprej svinečna plošča, nad njo železna pločevina in potem še po ena plast svinečnih plošč in pločevina. Plošče so med seboj močno namazane z masčobami. Če bi bil v Ljubljani potres in bi potresni valovi nastopali v vodoravni smeri, bi se tudi pri najmočnejšem potresnem sunku nebotičnik ne mogel podeti, ker bi se horizontalne sile pri trenju kovinskih plošč uničile.

Po predavanju je opozoril na nekatere napake naših konstrukterjev pri konstruiranju železobetonskih poslopj, še inž. dr. Kasal.

O radijskih motnjah

Poštna direkcija v Ljubljani objavlja: V zadnjem času se radijski naročniki iz vseh krajev Slovenije zelo pritožujejo nad nezgodnimi motnjami, ki se pojavljajo ob vsakem času in onemogočajo četudi le zasilen sprejem oddaj domačih radio oddajnih postaj. Zato se je direkcija pošte odločila, da po svojih strokovnih organih in s sodelovanjem pristojnih t. t. sekcij v Ljubljani in Mariboru izvede v najkrajšem času kar najstrožjo kontrolo nad vsemi motilci radijskega sprejema in motnje zasuši.

Direkcija pošte poziva vse lastnike motorjev, aparatov in drugih električnih naprav, ki povzročajo radijske motnje, da jih takoj opremijo z zaščitnimi napravami, ker bo sicer primorana proti njim postopati po zadevnih zakonih in predpisih.

Pravico iskati in ugotavljati motilce ter montirati zaščitne naprave imajo razen poštinskih kontrolnih organov tudi vsa koncesionirana radijskotehnična, elektrotehnična in elektroinstalaterska podjetja in to brez posebnega dovoljenja in odobritve direkcije pošte. Stranke, ki so zaščitne naprave že dale namestiti na motilce bodisi na lastno iniciativno bodisi po nalogu direkcije, naj zaprosijo direkcijo, pristojno t. t. sekcijo ali krajno pošto za ponovno pregled, da se pošta in stranke same prepričajo da so zaščitne naprave pravilno izvedene in še vedno učinkovite, da se na ta način izognejo nadaljnjemu nadlegovanju. Prijava in pregled od strani poštinskih organov sta brezplačna.

Radijske motnje povzročajo: vsi generatorji in motorji za istosmerni tok, kolek-

toraki motorji za izmenični tok, ki se uporabljajo pri sušilnicah za lase (Phön), zobozdravniških vrtnalnih strojih, ventilatorjih, motorčkih za pogon računskih strojev, registrirnih blagajn, šivalnih, pletilnih in navijalnih strojev, kavni mlini, reklame itd., vsi aparati s iskrišči in periodičnimi stikali kot so: diatermijski in rentgenski aparati, kinoobločnice, električni zvonce, baterijski in za priključek na omrežje, električna odpirala za vrata, električne škarje za striženje las, dvigala (lifti), prekinjala za svetlobno reklamo, utripajoče neonske reklame in napisi, defektni grelci v napravah za trajno kodranje las in likalniki, slabi spoji in zemeljski stiki v visoko napetostnih daljnovodih, električnih omrežjih, hišnih instalacijah in dovodih k svetilkam, motorjem in aparatom. Asinhronski motorji motijo le oni, ki so opremljeni s slabo vzdrževanimi drsalnimi obroči in krtačami.

Vsi radijski naročniki so vabljeni, da

pri iskanju in ugotavljanju radijskih motilcev sodelujejo in vsakega motilca takoj prijavijo pristojnim t. t. sekcijam, poštam ali direkiji, ker bo le na ta način možno motnje temeljito iztebiti. Prijave pa naj ne vsebujejo samo splošnih pritožb in groženj o odpovedi, ki so direkiji že itak znane, ampak naj navajajo na kratko samo za preiskavo in izsleditve važne podatke, ki naj sledijo v sledečem redu:

1. Točen naslov pritožnika,
2. tip in opis motenega aparata,
3. čas v katerem motnje nastopajo,
4. obliko in način motenj (stalno, prekinjajoče, posamično),
5. podatke o eventualnem izvoru motenj.

Nujno potrebno pa je, da se vsak naročnik, ki se pritoži, predhodno prepriča, da motnje niso atmosferskega izvora ali da ne izvirajo celo iz defektne lastnega aparata, slabih spojev v anteni, zemeljskem dovodu ali hišni instalaciji.

Trgovski pomočniki za svoje pravice

Uspel sestanek trgovskih pomočnikov — Stavka krojaških pomočnikov v Kranju

Kranj, 23. novembra. V četrtek zvečer je pomočniški zbor Združenja trgovcev za kranjski okraj priredil sestanek, ki se ga je udeležilo rekordno število članov.

Pomočniški zbor v Kranju je povabil na sestanek strokovnjake za pokojninsko zavarovanje, predsednika pomočniških zbora in odbornike centralnega odbora gg. Megušarja Sitarja in Tavčarja iz Ljubljane, ki so v kratkih, a izčrpnih referatih očrtali današnje stanje trgovskih nameščenec in še neresena vprašanja nameščenega zavarovanja. Predstavitelji so orisali vsa dolgotrajna pogajanja pri banki upravi za zvišanje dohodkov trgovskih pomočnikov, vsi pa so poudarjali, da so dosegli zvišanje plač šele, ko so dokazali delodajalskim zastopnikom, da gre za najosnovnejše pravice človeka. Tako so bile dosežene minimalne mesečne plače 1150 din, toda v času, ko je bilo to doseženo, so se dogodki prehiteli in draginja je porasla za 50%. Prav zaradi stalnega naraščanja draginje, je zveza zahtevala pogajanja za ureditev draginskih doklad, ki pa so propadla. Ves trud je bil zaman, a pri tem je prišlo celo tako daleč, da so nekateri delodajalci kršili celo predpisane minimalne plače in se je trgovski nameščenec znašel v slabšem položaju, kakor je bil. Zato se je zveza odločila, da bo take primere javljala na pristojna mesta, obenem pa bo po inspekciji dela kontrolirala tudi delovni čas.

V zvezi s tem so na sestanku razpravljali tudi o pokojninskem, nezgodnem in

polniškem zavarovanju. Ugotovljeno je bilo, da dve tretjini trgovskega nameščenstva še nista prijavljeni Pokojninskemu zavodu in da je treba to vprašanje čimprej rešiti. Skupni nastopi pomočniških zbora bodo mogli tudi v bodočnosti priboriti posameznikom boljši položaj, če bodo tudi posamezniki znali delati v skupnih akcijah. Zavešt skupnosti mora pripeljati naposled do položaja, ko bo trgovski nameščenec lahko v miru pričakoval pozna leta življenja.

Ob koncu so kranjski trgovski pomočniki sprožili nekaj vprašanj, ki so zlasti pereča za Kranj, kakor določitev delovnega časa in predizobrazbi trgovskega naraščaja. Razlagljanja aktualnih vprašanj trgovskega nameščenstva, ki so skozi in skozi obravnavala trezno, brez napadov na kateri koli stan, so izvenale v enotnem sklepu, naj trgovski pomočniki prejema za svoje delo za človeka dostojno plačo.

Kakor smo že poročali, je Osrednje društvo oblačilnih delavcev, podružnica Kranj, 16. oktobra vložila pri skupnem združenju krojaških mojstrov zahtevo po zvišanju mezd. Medtem so bila pri sreskem načelstvu pogajanja delojemalcev in delodajalcev, ki pa niso rodila večjih uspehov. Včeraj ob 9. je bila ponovna razprava pri sreskem načelstvu. Kljub vsem naporom, da bi prišlo do mirne poravnave, pa so se pogajanja razbila. Zato so popoldne ob 13. zastopniki krojaških pomočnikov sklenili stopiti v stavko. Zanimivo je, da je to že druga stavka krojaških pomočnikov v

Kranju. Lani se je stavka končala s sporazumom, toda delodajalci so večkrat kršili sporazumno določene mezde in delovni čas, pomočniki pa so bili že po komaj letu dni prisiljeni, predlagati novo kolektivno pogodbo.

Iz Trbovelj

Trboveljske planince in fotomaterje opozarjamo na izredno zanimivo predavanje »Planina cvete«, ki ga bo imel v torek 27. t. m. ob 20. v dvorani Delavskega doma pod okriljem podružnice SPD g. Karlo Kocjančič iz Ljubljane. Z okrog 120 posnetkov v naravnih barvah bo prikazal tehniko snemanja z novimi barvnimi filmi v planinah, v drugem delu pa izbor zanimivih in prekrasnih planinskih cvetk.

Odlikovanje »Trboveljskega slavčaka«. Najboljši jugoslovanski mladinski pevski zbor »Trboveljski slavček« je bil za svoje izredno uspešno glasbeno poslanstvo doma in v tujini od desetletij odlikovan z redom Jugoslovanske krone. Visoko odlikovanje bo pevskemu zboru izročeno na slavnostnem koncertu Slavčkov 1. decembra ob 4. popoldne v dvorani tukajšnjega Delavskega doma. Na koncertu bosta sodelovala tudi trboveljska delavska godba in sopranistka gđ. Režika Koritnikova. Zbor bo vodil pevovodja Avgust Šulgič, godbo kapelnik Tone Hudar, na klavirju pa bo spremljal operni dirigent dr. Danilo Švara. Slavčki bodo razen nekaterih že znanih pesmi zapeli po večini nove skladbe naših prvih skladateljev. Spored ima izključno slovansko obleke. Ne dvomimo, da se bodo Trboveljanci polnoštevno udeležili lepe umetniške prireditve ter s svojo prisotnostjo čestitali domačemu pevskemu zboru k visokemu odlikovanju.

Iz Višnje gore

Nov grob. V petek je po daljši bolezni v 49. letu starosti umrla ugledna gospodinja Urška Normall, p. d. Jerkova Urška iz Krške vasi pri Višnji gori. Pred mesecem dni je bila operirana na želodcu, kljub skrbni zdravniški negi pa ji niso mogli rešiti življenja. Pokojna Urška je bila mnogo let občinska tajnica v bivši občini Krška vas. Bila je radodarna in je imela za vsakogar dobro srce. Rečeji jo bodo zelo pogrešali. Zapuščila moža, tri sestre in brata. Pogreb je bil danes dopoldne na pokopališču sv. Tihna v Višnji gori. Naj ji bo ohranjen blag spomin, preostali naši iskreno sožalje!

Himen. V frančiškanski cerkvi v Ljubljani se je ta dni poročil posestniški sin Ludovik Podraž za Vrhov pri Krki z gđ. Lojzko Jamnik iz Nove vasi pri Višnji gori. — Prejšnji ponedeljek se je poročil v cerkvi na Lipoglavu pri Šmarju g. Lojze Jeršin z gđ. Franco Jančevico z Lipoglava pri Šmarju.

MALI OGLASI

Beseda 50 par. davek posebej. Preklci, izjave beseda dn 1.— davek posebej.
Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. Davek posebej
Najmanjši znesek 8.— din

TRGOVINA »EDO« CEVLJI
Prešernova 48

Vam posreže v mod, kvaliteti in po najnižjih cenah! Priporoča se

EDO CEVLJI 50 L.

Poslužite se malih oglasov

»Slov. Narodu«

ki so dostopni!

ZA VSAKO PRILIKO

najboljša in najcenejša oblačila si nabavite pri

PRESKER

Sv. Petra cesta 14

TAPESTRIJSTVO

Habjan, Igriška ul. 10, vam

napravi ali popravi staro najceneje.

PECI NA ZAGOVINO

iz močne pločevine, 10 ur goritva 400 din, 6 ur goritva 300 din. Vam dobavlja, dokler je zaloga, Karl Cizel, kleparstvo, Vransko. 2672

Pitano štajersko PERUTNINO v vsaki množini najceneje na stojnici »NIKO« na Vodnikovem trgu. 2685

KLISEJE
FNO
VEČBARVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

PRODAM

TESANE TRAME IN DESKE

uh, prodaja po zmernih cenah

SUSTAR, lesna trgovina. 2661

PREMOC

KOKS · DRVA

audi

I. POGAČNIK

GOHORICEVA 5 — TEL. 20-56

Postrežba orezidb

PRODAM

za 60.000 din hišo, sadonosnik, njivo v velikosti 5543 kv. m, za državno ceto, četrt ure od postaje Slov. Konjice. Posreduje Ferdo Polegek, Slov. Konjice. 2671

KUPIM

Beseda 50 par. Davek posebej
Najmanjši znesek 8.— din

ZLATO vsakovrstno

kupuje

ZLATAR

B. RANGUS

kr. dvorni dobavitelj

KRANJ

POUK

Beseda 50 par. Davek posebej.
Najmanjši znesek 8.— din

Strojepisni pouk

(desetprstni sistem)

Večerni tečaj, oddelki od 1/2. do 8. in od 1/2. do 8. ure zvečer za začetnike in izvežbance. Tečaj od 1 do 4 mesece. Pouk tudi po diktatu. Novi tečaj se prične 2. decembra. — Šolnina najnižja. Največja strojeepisnica s 50 pisalnimi stroji raznih sistemov. — Vpisovanje dnevno. Christofor učni zavod, Domobranska c. 15., tel. 43-82 2460

STARSI

zganite se pravčasno in prekrbite otrokom dobrega instruktora. Ponudbe na upravo lista pod »Profesor«. 2674

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA

KNAPLJEVA 5

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN
PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

Tajna profesoria Morbidusa

Roman

Townsendu je postalo vse jasno. Marion se je hotela učiti. Hotela je nadoknaditi to, česar ji razmere preje niso dopuščale. In postalo ga je sram, ko se je spomnil svojih grdih misli. Ne, to drago dete ni bilo sposobno laži, niti prevare.

—Videl sem luč, — je dejal tiho. — Marion, prosim te, da mi oprustiš. Vse sem razumel, — je dejal in pokazal z roko na knjige. — Ne bova govorila o tem. Moram se pa opravičiti zaradi grdega sumničenja...

Marion ni izpregovorila niti besedice. Njen pogled je visel na njegovih ustih.

Townsend je primaknil stol bliže k mizi in nežno položil roko na njeno ramo.

—Ze nekaj časa sem dobival v svoji sobi pisma, — ji je jel pripovedovati. — Očividno prihajajo skozi okno... seveda. Toda snoči, ko si bila ti pri meni, sem zopet našel tako pismo... In potem sem... pomislil, da si ga morda... prinesla ti... in da si morda tudi vsa prejšnja pisma vtihovala v mojo sobo... Oprusti, Marion, da sem mogel le za hip misliti kaj takega o tebi.

39 Dekle ga je molče gledalo. Kar si je zakrila obraz z rokami in zaplakala tako bridko, da se je Townsend ustrašil.

—Kaj ti pa je Marion? Kaj je? Saj tega ne verjamem več, — jo je tolažil ves v skrbeh. — In resnično mi je žal, da sem mogel kaj takega misliti. Saj...

—Toda, toda... je jecljala Marion, toda jaz sem res položila včerajšnje pismo tja, kjer je ležalo in tudi... vsa druga pisma.

Detektiv jo je presenečeno pogledal.

Torej vendar! Komaj ji je mogel verjeti in vendar je bilo res. Saj je ona sama priznala.

Njena ročica je iskala njegovo roko.

—Nič hudega nisem mislila, — je nadaljevala.

—Gospod, ki mi je izročal ta pisma mi je zatrjeval, da gre za neko presenečenje, za neko šalo...

in... vsakokrat mi je dal pet dolarjev. Samo tebi nisem smela tega omeniti niti z besedico.

—Tako je bilo torej, — je dejal detektiv zamišljeno. — Bože moj, kako si je znal ta »neznani prijatelj« poenostaviti delo Seveda, čemu bi pa tudi izbiral težka in nevarna sredstva, ko je lahko dosegel isto na ta povsem enostaven način. Ta človek je zares mojster.

—Čemu ti je bil pa potreben denar? — je vprašal Townsend. Čim je pa izgovoril to vprašanje, mu je bil tudi odgovor jasn. Niti potrebno ni bilo, da je ona uprla svoj nemi pogled v šolske knjige.

—Danes me je bilo tako sram, — je nadaljevala.

—Ko sem videla kako se jejiš, sem pomislila, da morda vendarle nisem storila prav. Sicer pa, go-

spod je bil tudi danes s pismom tu, pa ga nisem hotela več sprejeti.

—Škoda, — je dejal Townsend. — Načrt, ki se je prav kar porajal v njegovi glavi, se je razblinil. Kako lahko bi bil s pomočjo dekleta nastavljal past »neznaneemu prijatelju« ali njegovemu zapniku! Zdej je bilo to pokvarjeno.

—Vse je v redu, Marion, — je dejal prijazno. — Ne misli več na to in ničesar si ne očitaj. Morda bova jutri še enkrat govorila o vsem tem. Zdej pa — hitro v posteljo. Skrajni čas je že.

Veseli smehljaj je izginil z njegovega obraza, ko je zaprl vrata in krenil po stopnicah v svojo sobico. Zdelo se mu je, da ga od nekod iz teme gledajo svetle oči. Prvič v življenju je detektiv začutil, da se boji, da se boji teme.

XXII.

Zazarela je vžigalica. Slabo je svetila sveča...

Toda kaj je bilo to?

Na tleh so ležale črepinje stekla... Tu in tam ah, okno je bilo razbito.

Townsend je stal nekaj časa nepremično in zamišljeno, potem se je pa sklonil in pobral težji kamen. H kamnu je bil prevezen kosček papirja.

Townsend se je znašel. Sicer bi bil pa itak moral nekaj podobnega pričakovati. Ta »neznani prijatelj« je vedno našel načine in pota, da mu je poslal svoja obvestila in navodila.

—Da vidimo, kaj mi sporoča danes, — je zamrmral detektiv in odtrgal listek od kamna. Potem je pa prečital:

»Na profesora Morbidusa se pripravljaj napad. Glejte, da boste ob enajstih ponoči pri njem in čitajte ga.

Vaš neznani prijatelj.

Nagel pogled na uro. Kako? Manjkalo je komaj še petnajst minut do polnoči...

Townsend je odhitel po stopnicah in skozi vrata iz hiše. Nevarnost? Mar je »neznani prijatelj« sam v nevarnosti? Nedvomno je bil to klic na pomoč.

Townsend je pomislil, da je prav za prav malo verjetno, da bi »neznani prijatelj«, ta mož, ki mu je bila na razpolago izborna organizacija, klical na pomoč prav njega. Ali je bila to morda past? Toda tudi to ni bilo verjetno, saj ga je bil malo prej »neznani prijatelj« naravnost rešil iz zelo težkega položaja.

Profesorjeva hišica je bila že tu. Detektiv je pritisnil na vrtna vrata. Bila so zaklenjena. Ne da bi dolgo pomisljal, je Townsend preskočil ograjo.

V profesorjevem kabinetu je gorela luč. Mračna senca se je premikala sem in tja. Townsendov nemir je naraščal. Razen tega ni slišal, da bi dogajali. Tu nekaj ni bilo v redu. Ne

Novo pevsko društvo »Kolo«

Izvoljen je bil prvi odbor z g. M. Kraljem na čelu

Maribor, 24. novembra V nabit polni dvorani Narodnega doma je bil dopoldne ustanovni občni zbor pevškega društva »Kolo«. Zborovanje je otvoril v imenu pripravljalnega odbora g. Ivan Curk, ki je očrtal namen in pomen novega pevškega društva »Kolo«. O delu pripravljalnega odbora je zatem poročal Jože Dovjak, nakar je Marino Kralj prečital društvena pravila. Sledile so volitve in je bila izvoljena naslednja društvena uprava: Marino Kralj predsednik, Alfonz Grmek podpredsednik, Anton Korišić tajnik, Rado Povh blagajnik, njegov namestnik Ivan Humar, prvi gospodar Franc Cerkevnik, odborniki: Cingerle, Butnar, Dovjak, Franič, Cigoj, Gabrijan, Ante Lavrenčič, ga. Pinterjeva, Polhova in Klešnikova, namestniki: Trpin, Grča, Dovjak in J. Cerič,

nadzorni odbor Curk, Rojc in Lozej. Pri slučajnostih je poudaril prvi predsednik »Kola« g. Marino Kralj, da si bo odbor prizadeval s pomočjo naše lepše pesni združiti naš narodni življenjski občutje in težkih časih potrebno. Ustanovni občni zbor so zatem pozdravili g. Pirc v imenu ZKD in matičnega Sokola, prof. Struna v imenu mariborske sokolske župe, g. Sosič v imenu Sokola Maribor I, upok. šolski nadzornik g. Tomažič za našo CMD ter g. Ante Lavrenčič v imenu Jadranske straze. Vsi so izrazili pripravljenost, da bodo vneto podpirali novoustanovljeno pevsko društvo »Kolo«. S pozivom k složnemu in skupnemu delu je naposled g. Marino Kralj zaključil ustanovni občni zbor.

SK Železničar zmagovalac v domačem nogometnem »derbyju«

SK Železničar premagal z 10 igralci ISSK Maribor z rezultatom 3 : 1 (2 : 0) — Vrstni red v prvenstveni tabeli nespremenjen

Maribor, 24. novembra V propagandni izdaji ISSK Maribora je zapisano, da bo dosegla lokalna nogometna sezona svoj višek s srečanjem med ISSK Mariborom in SK Železničarjem. Tudi je tam zapisano, da za nobeno srečanje ne vlada v Mariboru toliko zanimanja, kakor za vsakoletno borbo za točke med gornjima nasprotnikoma. Včasih je to držalo, toda za letošnji drugi nogometni »derby« ni bilo mnogo zanimanja, kajti komaj okoli 400 gledalcev je prišlo gledat prvenstvenega nogometnega tekma med ISSK Mariborom in SK Železničarjem, ki je bila danes popoldne na stadionu SK Železničarjev ob Tržaški cesti, pa še ti najzvestejši obiskovalci nogometnih prireditelj so bili danes zelo razočarani, zlasti zaradi obupne igre ISSK Maribora, ki ni bil kos niti 10 igralcem Železničarja. Samo to dejstvo dovolj jasno pove, da ISSK Maribor za Železničarje ni več enakovreden ali nevaren nasprotnik. Dasi Železničar danes zdaleka ni predvajal one igre, kakor n. pr. predteklo nedeljo proti SK Ljubljani, je njegova igra v splošnem ugajala, čeprav ni bila takšna, da bi navdušila.

Moštvo SK Železničarja je zadovoljilo. Vseh 11, oziroma 10 se je od začetka do konca borilo z živostjo in vztrajnostjo. Moštvo je zmago tudi zaslužilo, ker ni zastajalo za svojim nasprotnikom niti po elanu niti po zagriženi volji, da zmaga. V tehničnem pogledu pa je imela enajstoriška SK Železničarja majhen plus. Večji plus je imel Železničar v odlični obrambi, kjer so tvorili trije skoro nepremagljivi trdnjavo, dočim se je pokazala v tem delu moštva ISSK Maribora od časa do časa neka nesigurnost, ki je dajala nasprotnemu napadu realizatorske možnosti. Črno-beli so bili zato neprimerno močnejši v srednji vrsti. Vse pohvale je vreden Železničarjev napadalni kvintet. V malo spremenjeni postavi se je prav dobro razigral. Vodja napada se je dobro obnesel, pošiljal je uporabljive žoge na krila in dobro harmoniral v napadalnem triu. Spiritus movens v napadu pa je bil Turk, ki je postavil svoja ga moža.

O enajstoriški ISSK Maribora pri najboljši volji ni mnogo povedati. Poraz je zakri-

vila predvsem ožja obramba, v drugi vrsti pa tudi napadalna vrsta, ki ni bila v stanju, da bi znala realizirati zlele in prezele situacije. Mogoče je današnja tekma odprla funkcionarjem Maribora oči, kaj je vzrok številnim porazom v letošnjih prvenstvenih tekmah. Naše mnenje je, da je treba čimprej stare igralce, ki počivajo le še na lavoricah, priborjenih pred davnim časom, čim prej nadomestiti z mlajšimi silami, ki smo jih videli prav danes odlično zaigrati v prvenstveni tekmi juniorjev Rapida in ISSK Maribora. Pomlajeno moštvo bo, čemer smo trdno prepričani, tudi kos svoji nalogi in bo uživalo zaupanje številnih klubovih pristašev in prijateljev.

O tekmi sami bi samo to omenili, da se je v splošnem gibal v mejah dovoljene igre, dasi so nekateri igralci od časa do časa s sabotažnimi akcijami skušali vnesti v igro surovo noto. K sreči so bili taki poskusi le redki in so se likvidirali brez posledic. V glavnem je bila igra še precej temperamentna, dasi ni bilo videti nobenih lepih akcij. Železničar je v 18. minuti prvega polčasa izgubil sicer dobroga igralca Antoliča, ki je bil tako poškodovan, da je moral z igranja in je bil Železničar primoran igrati nadaljevati in končati z 10 igralci.

Sodil je v splošno zadovoljstvo sodnik Djoka Živković iz Beograda. Zanimivo je, da mu niti SK Železničar, niti ISSK Maribor ni povrnil sicer precej visokih potnih stroškov. ISSK Maribor se je skliceval na to, da ni naročil sodnika, SK Železničar pa, da je sicer naročil sodnika, toda s področja Hrvatskega nogometnega podsvetja, ne pa iz Zagreba. Kakor smo zvedeli, je ISSK Maribor proti delegiranju sodnika iz Zagreba protestiral pri nogometnih diplomatih v Ljubljani, nakar so Ljubljanci kar na svojo pest zaprosili beograjsko sekcijo nogometnih sodnikov, naj delegira sodnika v Maribor. Ta korak ljubljanskih nogometnih diplomotov ni prav nič presenetil SK Železničarja, saj je le člen v veri, s katero hočejo naše Železničarje spraviti na kolena. Zadeva se bo gotovo obravnavala pri zeleni mizi in bodo ljubljanski nogometni diplomati imeli zopet priliko, da pokažejo svojo sposobnost...

Mariborske in okoliške novice

— Ljudska univerza. Danes bo predaval univ. profesor dr. France Mesenec o srbakem srednjeveškem slikarstvu. Predavanja bodo pojasnjevala lepe sliko optične slike.

— O zgodovini Srbije bo predaval gosp. prof. Bogoj Teply drevi ob 20. v prostorih Vjaznostni, Ruška c. 7 na dvorišču.

— Zenska podružnica CMD v Mariboru ima večje število priključenih oblik. Naprosajo se gospe, ki bi jih šivale, naj se prijavijo v Saxovi trgovini na Grajskem trgu.

— Recitacijski večer dr. Bratka Krefta. V Mariboru. Recitacijski večeri slovenskih književnikov v mariborski Ljudski univerzi so doslej še vedno uspešni. Tokrat je bilo prvo, da je bil na programu samo en književnik. Zdi se, da je bilo to nekoliko tveganje, ker se je marsikdo ustrašil prevelike enoličnosti, pa je ostal doma, toda prav pri Kreftu se je pokazalo, da je bil ta strah odveč. Že program sam, sprva kot uvod esej o gledališču, potem pa odlomki iz dveh njegovih dram, je bil tako pester, da nas ni utrudil. Mnogo zaslug za to ima tudi avtorjev recitacijski način, kajti Kreft spada med redke književnike, ki znajo svoje stvari tudi brati. Umetna novost je bil pri večeru tudi uvodni govor predsednika mariborskega Umetniškega kluba dr. Maksa Snuderla, ki je v toplih besedah predstavil predavatelja. Kot nekako ilustracijo svojih teoretičnih izjavjaj je prebral avtor dva odstavka iz svoje komedije »Kranjski komedijanti« in zadnje prizore iz »Velike puntarije«. Oboje je naredilo na občinstvo najugodnejši vtis.

— Jeleni nad Fajlo. Lovsko društvo v Mariboru opozarja svoje člane v Dravski dolini, da se je pojavila na Grizoldovem vrhu nad Fajlo družina jelenjadi, 1 jelen ter 2 košuti, ter ugovarja, da je še vedno v veljavi obvezni dogovor med tamšnjimi zakupniki iz l. 1937 glede popolne zaštite te plemenske divjadi.

— Popis živine in živinske vprege. Svoječasno je bilo odrejeno, naj privedejo lastniki svojo živino (konje) in vprežna vozila k popisu in pregledu 8. decembra pred vojaško komisijo za popis živine, ki bo poslovala na dvorišču kavarne 32. art. polka. Lastniki se sedaj obsejajo, da bo komisija poslovala na sejnišču pri mestni klavnic (Oreško nabrežje) ter da je popis in pregled živine in vozil za območje mesta Maribora določen za 6. decembra. Vsi dajalci iz Maribora bodo zato ponovno pozvani v mestni vojaški uradi, kjer bodo glede popisa prejeli nova navodila. IZPREDA

— Nočno lekarniško službo imata tekoči teden Minafikova mestna lekarna pri »Orlu« na Glavnem trgu 12, telefon 25-85, ter Remsova lekarna pri sv. Roku na vozilu Meltske in Aleksandrove ceste, telefon 25-32.

— Nova grebova. V Vojašniški ulici 11 je umrl v Mariboru zelo znani konjski

mesar Izidor Copeti, star 66 let. V splošni bolnici je umrla železničarjeva žena Ivanka Kmetič, stara 53 let. Zaluzočim svojcem naše globoko sožalje.

— Združjenje mlinarjev in žagarjev imelo svojo redno skupščino v dvorani gostilne Pri zlatem konju. Predsednik Karel Erlich se je spomnil med letom umrlega Koflerja Josipa, ki je bil dolga leta marljiv član uprave združenja. Nato je podal poročilo o stanju mlinarjev in žagarjev. Združjenje šteje 73 članov, 29 pomočnikov in 4 vavence. Sledilo je poročilo o prispevkih za melioracijski sklad in o enotnih mlinških tarifah za Slovenijo. Na predlog predsednika nadzorstvenega odbora Ferdinanda Lešnika je bil odobren računski zaključek za 1939 in tudi proračun za 1940. V pomočniški izpraševalni odbor so bili izvoljeni Karel Erlich, Karel Goldschmied, Ferdinand Lešnik in Anton Vešnik. Pri slučajnostih je tajnik prečital uredbo bana z dne 11. IX. t. l., ki določa predpise o mletju moke, tarife ter cene moke. Ivan Turin je izrazil željo, da bi bilo ostalo glede malih kmečkih mlinov vse po starem. Tudi je nemogoče iz 100 kg letošnje pšenice izmleti 80% moke. Skupščina je sprejela predlog, da se za napravljen vloga na bansko upravo, da se za kmečko mletje dovolijo dvojina in trojna moka, kakor želi ta, ki pripelje pšenico ali žito v mlin.

— Vsač dan nebreče. V stanovanju v Zg. Radvanju je 13letni delavec sin Viktor Viger tako nesrečno padel, da si je zlomil levico. Z dvigala na novi stavbi v Zitni ulici je padel 30letni delavec Franc Kramberger od Sv. Antona v Slov. gozdicah, ki si je pri padcu poškodoval rame in levo nogo. Pri podiranju dreves je veja padla na 4letnega posestnika Antona Hojnika od Sv. Križa nad Mariborom ter mu zlomila desno nogo. Na domačem dvorišču na Pobrežju je padel 62letni posestnik Fr. Zadnik, ki je obležal z zlomljeno desno nogo. Vsi poškodovanci se zdravijo v mariborski splošni bolnici.

— Nevarna igra. V Koroščevi ulici so našli otroci ostre nabojke. K sreči je to počel opaziti neki možki, ki je otrokom odčel nabojke ter zadelo prijavil policiji. K sreči nabojki niso eksplodirali, sicer bi bile posledice usodne.

— Kradejo. Iz drvarnice v Zolgerjevi ulici 9 je neznan zlikovec ukradel merskemu pomočniku F. Peterliču zajce, vredne 200 din. — Kuharici Josipini Ilo, stanujoči v Wildenrainerjevi ulici 11, je na Vodnikovem trgu izmaknil žepar denarnico, v kateri je bilo 185 din gotovine. — Zrtev žeparja je postala tudi ključavničarjeva žena Marija Slatinšek iz Dobrave, ki ji je izginila v avtobusu denarnica s 100 din gotovine. Trgovcu in trafikantu Vinku Klemenčiču, stanujočemu na Tržaški cesti 59, je odnesel neznan zlikovec napisno tablo. — Iz čakalnice

OUZD je izginil šoferju Edvardu Coklu, stanujočemu na Kalvarijski cesti 3, zimski plašč, vreden 800 din. — Iz stanovanjske delavke Julijane Lepenik v Metelkovi ulici 7 je zmanjkalo 300 din gotovine. Za tatinstvi zlikovci poizveduje policija.

— Čigavi sta kolesti? V Milinski ulici so našli kolo z evid. št. 2-21878. v gozdu pri Treh ribnikih pa kolo znamke »Anker« brez evid. št. Kolesti sta lastnikom na razpolago pri tukajšnji policiji.

— Nemci iz Dobruže čez Maribor. Te dni so potovali v več transportih čez Maribor Nemci iz Dobruže. Doslej jih je bilo nad 3500. Transporti se bodo nadaljevali še ves teden.

— Popolno uničenje. V Bukovcih pri Sv. Marku niže Ptuja so nekateri pijani fantje popolnoma razbili ogradi dveh domačin. Razen tega so uničili tudi šipe na oknih. Orožniki se zanimajo za krivce.

— Naplavljenec pri falskem Jezu. Drava je naplavlila pri Fali truplo nekega moškega, katerega identitete se niso mogli ugotoviti. Zdi se, da je doma iz Nemčije.

— Rokobitni dvoboj se je vršil včeraj dopoldne v veliki dvorani Sokolskega doma. Nastopila sta SK Maraton in Pekarski športni klub. Dvoboj, ki mu je prisostvovalo okoli 300 gledalcev, se je končal z zmago Pekarskega SK v razmerju 5:2.

Mariborsko gledališče

Ponedeljek, 25. novembra: zaprto. Torek, 26. nov. ob 20.: Na cesarčin ukaz. Red A.

Izpred sodišča

— Huda kazen. Pred malim kazenskim senatom mariborskega okrožnega sodišča se je moral zagovarjati 27letni Ivan Polanec z Janjevega vrha zaradi obožbe državnega tožila, da je napravil lažno domačo listino. Polanec je namreč napisal listek, na katerem je podpisal nekega znanca in s katerim je poslal nekega dekca k Antoniji Postržnovi na Pobrežju. Na listku je Polanec prosil Postržnovo za posojilo 100 din, drugič pa za 150 din. Obakrat je denar dobil, ko pa je tretjič poizkusil svojo srečo, je bil razkrinkan. Ivan Polanec, ki je bil že večkrat kaznovan, je bil obsojen na 3 leta ječe ter na izgubo častnih državljanških pravic za dobo 3 let.

— Pri vromilekem poslu zažaden. Dne 18. oktobra je silil Hanibal Pistor, stanujoč v Miliki ulici 18, okoli polnoči na dvorišču sumljiv ropot. Podal se je na dvorišče, kjer je zasledil nekega moškega, ki je hotel odnesti iz njegove pisarne ročno blagajno. Moža je Pistor zgrabil in ga predal policiji. Bil je 28letni usnjarski pomočnik Ivan Kuharič iz št. Ila, ki ga je mali kazenski senat zaradi poskušene vloma obsojil na leto dni in 6 mesecev ječe ter na izgubo častnih državljanških pravic za dobo 3 let.

— Tihotapske zadeve. V zvezi s poročilom o razpravi proti kurjaču. Remerju nam sporoča g. Remer, da kazni ni sprejel in da je vložil priziv.

Iz Celja

— O rogaškem in kozjanskem sodnem okraju bo predaval prof. dr. Pavel Strmšek drevi ob 20. na ljudskem vseučilišču v risalnici meščanske šole. Zanimivo predavanje bodo spremljale lepe skioptične slike.

— Andrejev sejem. V soboto 30. t. m. bo v Celju letni živinski in kramarski sejem.

— Tragična smrt otroka. V Zahrenbercu pri Rogatu se je v četrti dveletni posestnikovi hčerki Mariji Gajškovi doma pri štedilniku vnela obleka. Deklica je dobila težke opekline po vsem telesu. Prepeljali so jo v celjsko bolnico, kjer je v petek izdihnila.

— Umrla je v Mestnem zavetišču v Medlogu pri Celju 74letna mestna reva Matilda Martinova. V celjski bolnici je umrla v petek 67letna zasebnica Frančiška Tavčarjeva iz Medloga, tašča trgovca g. Starca v Celju. Na hribu sv. Jožefa je umrla v nedeljo 68letna občinska reva Apolonia Vetrnikova.

— SK Celje: SK Jugoslavija 8:1 (2:1). V finalni tekmi za pokal celjske nogometne podzveze je moštvo SK Celja včeraj prepričljivo zmagovalo in si priborilo pokal, ki mu ga na podzvezi ni izročila takoj po tekmi. Podzveza je določila, da bo tekma na Olimpijskem igrišču v Gaberju, čeprav bi bil obisk večji, če bi bila tekma na Glaziji. Igrarstva niso markirali. Enaistoriška SK Celja je bila v tehničnem in kombinatnem pogledu znatno boljša od Jugoslavije. V prvem polčasu je Celje igralo razglašeno in premalo odločno, moštvo Jugoslavije pa je v prvem polčasu pokazalo mnogo elana. Celje se dolgo ni moglo znajti in ni znalo izkoristiti nekaj lenih prilik. V 24. minuti je Zargi poslal žogo pred Jugoslavijin gol. Blagotinšek je bil na mestu in je iz neposredne bližine potresel mrežo. Tri minute pozneje je Zorko po Zupančevem predložitvi povsial na 2:0. V 35. minuti je Klokotčevnik iz 16 m zabil častni gol za Jugoslavijo. Po odmoru je Celje izvajalo mnogo boljšo in koristnejšo igranje nego v prvem polčasu ter je vse do konca prevladovalo. Jugoslavija je igrala v drugem polčasu docela podreleno vlogo. V 5. minuti drugega polčasa je Pavšer iz 20 m povsial na 3:1 v 10. minuti pa je po Škerlovem predložitvi še enkrat potresel nasprotnikovo mrežo. V 20. minuti je Škerl zabil peti gol za Celje. Tri minute pozneje je branilec Jugoslavije Žic poslal žogo v lastno mrežo. V 25. minuti je Blagotinšek izkoristil Zorkov predložek in povsial na 7:1. V 31. minuti je diktral sodnik enaistmetrovko proti Celju. Streljal je Osojnik, vratar Celja pa je leno ubranil. V 42. minuti je bil Pavšer soet uspešen in je postavil končni rezultat 8:1. Sodil je g. Lokošek objektivno, zagrešil pa je več napak.

Z Ježice

— Narodni Vodnikovih knjig se obveščajo, da je poverjenik »Vodnikove družbe« za Ježice Ivan Dobovšek, Ježice št. 85, ki je prevzel posle od g. Antona Grmeke. Štari in novi naročniki lahko že za to leto plačajo naročnino novemu poverjeniku. Knjige se bodo dobile že od 1. decembra dalje. Tudi letos je »Vodnikova družba« skrbela za najboljše etivo in res lepe knjige zato naj oni, ki jih še niso naročili pohite!

MAL' POLOŽI DAR DOMU NA OLTAR!

Horoskop za tekoči teden

od 25. novembra do 1. decembra 1940 glede na planetne tranzite s položajem Sonca ob rojstvu

Ljubljana, 25. novembra
Rojeni med 22. januarjem in 19. februarjem (Vodnar): Ne odklanjajte sedaj spoznane in sodelovanja z osebami, ki so vam važne, in ne odlagajte važnih opravkov!

Rojeni med 20. februarjem in 20. marcem (Ribe): Opravite skrbno vse posle z računi, pismi, pobotnicami itd.!

Rojeni med 21. marcem in 21. aprilom (Oven): Precej srečen teden za urejanje običajnih in neobičajnih zadev.

Rojeni med 22. aprilom in 21. majem (Biki): Ne vdajajte se iluzijam, aspekti kažejo na kritičen in resen čas!

Rojeni med 22. majem in 21. junijem (Dvojčki): Doživeli boste nevšečnosti v marsikaterem opravku in marsikdo vam bo nasprotoval.

Rojeni med 22. junijem in 21. julijem (Rak): Mogoč je nagel uspeh v ljubezni, pa tudi v kupčijah ter s pomočjo korespondence, vendar bodite do skrajnosti taktični!

Rojeni med 22. julijem in 23. avgustom (Lev): Prav nevaren čas za vse udejstvovanje, samo velika razsodnost lahko odvrne slabe posledice.

Rojeni med 24. avgustom in 23. septembrom (Devica): Vztrajajte pri poslih in delu, ki ste se ga lotili, uspehi bodo v kratkem vidni!

Rojeni med 24. septembrom in 23. oktobrom (Tehtnica): V vselej razpoložljivi ste, toda ni tako hudo, kakor si domislujete.

Rojeni med 24. oktobrom in 23. novembrom (Skorpijon): Obeta se nagel uspeh v ljubezenskih in kupčijskih zadevah, bodite pa previdni pri vseh opravkih, da preprečite grozeče telesne poškodbe.

Rojeni med 24. novembrom in 22. decembrom (Strelec): Nemiren teden, toda resnih zaprek za napredek ni!

Rojeni med 23. decembrom in 21. januarjem (Kozorog): V splošnem ugoden teden in uspeh ne more izostati, če vas pri delu ne ovira zastarana bolezen.

K. B.

Uspela akademija mladine Ljubljanskega Sokola

V plemeniti tekmi je zmagal naraščaj Ljubljanskega Sokola s 166.50 točkami nad naraščajem jeseniškega Sokola s 150.75 točke

Ljubljana, 25. novembra. Za akademijo mladine Ljubljanskega Sokola, ki je bila v zvezi s tekmo med naraščajem jeseniškega in Ljubljanskega Sokola, je vladalo izredno veliko zanimanje, saj je bila telovadnica v Narodnem domu, ki že davno več ne ustreza svojemu namenu, nabit polna. Vabilu so se odzvala vsa ljubljanska in okoliška sokolska društva, seveda pa so bili navzočji tudi zastopniki jeseniškega Sokola s starostjo br. Ogrinom na čelu. Telovadnica je bila okrašena z državnimi zastavami in sliko mladega kralja Petra II. v sokolskem kroju. Kmalu po 20. sta vikorali v telovadnico, živahno pozdravljeni, obe tekmovalni vrsti moškega naraščaja. Jeseničane je vodil mednarodnik br. Janez Pristov, Ljubljance pa br. Boris Gregorka. Drage goste je najprej pozdravil domačin, starosta br. Janko Jazbec, ki je poudaril pomen današnje telovadne akademije in postavil za zgled vrste Jeseničane, ki že 40 let budno čuvajo našo narodno mejo. Nazdravil je mlademu kralju Petru II., ki mu je vsa množica navdušeno zaklicala trkrat »Zdravo«. Po pozdravi br. staroste so si izmenjali pozdrave naraščajniki. Naraščajnik Ljubljanskega Sokola Pavle Zrimšek je gostom poklonil lepo bronasto plaketo. Za pozdrav se mu je zahvalil naraščajnik jeseniškega Sokola France Štravs, ki je izročil ljubljanskemu naraščaju v spomin sliko Jesenic. Z vzklikom »Domovini« — Zdravo« sta zapustili, burno pozdravljeni, obe tekmovalni vrsti telovadnico, nakar se je pričela telovadna akademija.

Ob zvokih sokolske koračnice sta prišla v telovadnico ženski in moški naraščaj, ki sta strumno in skladno opravila proste vaje za drugoletni vesokolski zlet v Beogradu, za kar sta bila deležna toplih ovacij. Šestnajstoriška ženske dece v okusnih belih oblekah je ljubko izvedla proste vaje, ki so izredno ugajale, kar je pričelo dolgočrajno odobravanje občinstva. Kakor pravi vojak so strumno prikorakali dečki, oboroženi z lesenimi puškami, in odlično izvedli dve sestavi med viharim odobravanjem občinstva. Z veliko državno trobojnico na čelu so zapustili telovadnico. Po dečkih se je pričela tekma med vrstama jeseniškega in ljubljanskega naraščaja. Sodniki so bili br. Tone Buh z Jesenic in br. Edo Antosiewicz iz br. Stane Žilič od Ljubljanskega Sokola. Naraščaj je tekmoval v poljubni prosti vaji, ki je dosegla pri nekaterih tekmovalcih višino starih in rutiniranih mednarodnih tekmovalcev. Najbolj so se odrezali naraščajniki Ljubljanskega Sokola, ki so dosegli očno nad 9 točk, pa tudi Jeseničani so pokazali nekaj lepih sestav. Po tekmi v prosti vaji so nastopile naraščajnice z vajami na treh dvovišinskih bradljah zelo skladno. Sledila je tekma na bradlji, kjer so ljubljanski naraščajniki dosegli presenetljive uspehe. Na bradlji sta se izmed Ljubljancev odlikovala Jovan in Zrimšek, ki sta dosegla polnih 10 točk, medtem ko sta najboljša Jeseničana Lado Sušnik in Mirko Petič dosegla nad 9 točk. Borba je bila zelo napeta in je občinstvo poedine tekmovalce nagradilo z viharim odobravanjem. Izredno so nato ugajale raznoterosti moške in ženske dece. Moška deca je izvajala razne premete, plovné skoke itd., medtem ko je ženska deca nastopila na visoki gredi z izredno posrečenimi sestavami. Škoda, da nista ta dva oddelka nastopila vsak zase, kar bi nastop še bolj povzdignilo. Največ zanimanja je bilo za tekmo na drogu, kjer so bili v premoči ljubljanski naraščajniki. Na drogu so se odlikovali Mastinšek, Pi-

stotnik, Zrimšek, Perman in talentirani Jovan, ki pa ga je ob zaključku vaje doletela smola, da je moral z droga odskočiti. Vsi so preleteli nad 9 točk. Pri Jeseničanih sta se odlikovala Sušnik in Petič. S tem je bila tekma končana, nakar so se zvrstile ostale točke sporeda. Moški naraščaj je zadivil s svojimi drznimi in elegantnimi preskoki čez vrsto z prožne deske. Odobravanja ni hotelo biti ne konca ne kraja. Moška deca se je odlikovala s telovadno skladbo »Mladi vojaki« in je žela navdušeno pohvalo. Ena izmed najlepših točk so bile vaje z obroči, ki so jih naraščajnice izvršile z vso eleganco med toplim odobravanjem gledalcev. Za zaključek je nastopil moški naraščaj z br. Murnikovim telovadnim plesom »Scherzo«. Občinstvo jih je nagradilo z obilnim priznanjem.

Po končani akademiji je načelnik br. dr. Ivko Pušček razglasil uspeh tekme, ki je naslednji:

Vrsta jeseniškega Sokola je dosegla 150.75 točke, vrsta Ljubljanskega Sokola 166.50 točke;

področni: 1. Pavel Zrimšek izmed 30 dosegljivih točk 28.75 točke, 2. Ljubo Javan 28.50, 3. Dušan Mastinšek 27.75, vsi Ljubljanski Sokol, 4. Mirko Petič (Jesenice) in Marjan Pistotnik (Ljubljanski Sokol) 27.50, 5. Lado Sušnik (Jesenice) 27.25, 6. Aleksander Kostnapfel in Črtomir Masle (Ljubljanski Sokol) 27.00, 7. Ivan Perman (Ljubljanski Sokol) 26.50, 8. Bogdan Pohar (Jesenice) 25.00, 9. Anton Urbanc (Ljubljanski Sokol), 10. Janez Tuma, 11. Peter Prevc, 12. Albert Antonič, 13. Franc Štravs, 14. Marjan Vister, vsi z Jesenic.

Po razglasitvi uspeših je vsa množica s spremljevanjem orkestra zapela »Le naprej brez miru«, s čimer je bila lepo uspela akademija zaključena. Vrtilm jeseniškim in ljubljanskim naraščajnikom naša bratska zahvala za prelepi večer.

Iz škofje Loke

— Prometna nebreča. Neki inženjer se je peljal oni dan proti večeru z novim avtom v Gorenjo vas. Blizu križišča cest v Starem dvoru se je hotel ogniti nekemu kolejarju, pa mu je na mokri cesti zaneslo avto v drevo najprej z levim, potem pa še s prednjim delom. Škoda na avtomobilu znaša okrog 8.000 din.

— Vrnite nam ukinjeni vlak. Železniška uprava je nam ukinila ob delavnih nočnih vlak. S tem je odvzeta prebivalstvu Gorenjske možnost posezati razne kulturne prireditve v Ljubljani. S tem vlakom so se na vozili tudi poslovni ljudje. Pri zadeta je vsa Gorenjska. Po vlakni, ki odhaja iz Ljubljane ob 19.15 nimamo nobenega osebnega vlaka več. Če hočete torej v Ljubljano na koncert ali v gledališče morate tam prenočiti, kar je združeno s precejšnjimi stroški. Nočni vlak je Gorenjski nujno potreben in zato apeliramo na železniško upravo, naj ga nam vrne.

— Občna objavlja. Lesni trgovci, ki izvajajo les ali druge lesne proizvode v banovino Hrvatsko, naj si v lastnem interesu preskrbe objavo o izvoru lesa, ki se dobi v dopolnilskih urah na občini.

— Nabava drv za škofješko garnizijo je vsak torek, četrtek in soboto ob 8. do 12. Sprejemajo se bukova, hrastova in gabrova drva. Takoj ob prevzemu drv v vojašnici kralja Petra II. se drva plačajo po kvaliteti in tržno maksimirani cenah. Podrobni pogoji so na vpogled v pisarni intendanture vsak dan med uradnimi urami.

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

T

Umrla je naša draga mati, stara mati in tašča, gospa

SELAN APOLONIJA, roj. KAVŠEK

vdova mestnega uslužbenca

Pogreb naše ljube matere bo v torek 26. novembra ob ¼4. popoldne iz mrliške veže Zavetišča sv. Jožefa (Vidovdanska cesta 9) na pokopališče pri Božjem grobu v Štepanji vasi.

LJUBLJANA, dne 24. novembra 1940.

Ljubljanski nebotičnik varen pred potresom

Ljubljana na potresnem ozemlju — Potrebni bi bili predpisi, da bi konstrukterji upoštevali tudi potresne sile

Ko je nedavno hud potres v Rumuniji napravil veliko škodo, so se tudi pri nas nekateri spomnili, da je Ljubljana na potresnem ozemlju. Zato je bilo predavanje, ki ga je priredilo Društvo inženjerjev v Ljubljani v petek še posebno aktualno. Predavatelj je inž. Stanko Dimnik o mehaniki potresne sile pri zgradbah. Čeprav je bilo predavanje namenjeno predvsem strokovnim krogom, je bilo vendar zanimivo tudi za širšo javnost in smo dolžni nanj opozoriti zlasti zaradi tega, ker pri nas še niso v veljavi predpisi, da bi morali konstrukterji upoštevati pri stavbnih konstrukcijah tudi potresne sile.

Predavatelj inž. Dimnik je začel že pred leti zbirati in proučevati gradivo o potresih. Bil je statistik pri ljubljanskem nebotičniku pri edinem poslopiju pri nas, pri katerem so upoštevali tudi potresne sile. Sicer bi se morali pečati s tem vprašanjem kolikor toliko vsi stavbni inženjerji, vendar doslej pri nas pri konstruiranju katerekoli stavbe ni nihče upošteval tudi potresnih sil. Predpisi tega ne zahtevajo, vendar pa bi ne sme biti nikdar pozabiti, da je bil L. 1895 v Ljubljani potres osme stopnje, torej tako močan, da ga strokovnjaki imenujejo rušilni. Predavatelj je zbral številne podatke nemškega potresnega zavoda in proučil bogato literaturo še nekaterih drugih narodov, ki sistematsko raziskujejo potrese. Predvsem je opozoril, da sta na zemeljski obli dva velika potresna pasova, in sicer sredozemski in krožni ob Pacifiku. V teh dveh pasovih nastopajo tektonski potresi, ki so z razliko od vulkanskih in vdornih najbolj pogosti in najmočnejši in ki v stavbni praksi pridejo predvsem v poštev.

Konstrukterji upoštevajo le predvsem težnost, torej sile, ki nastopajo v vertikalni smeri, pri potresu je pa treba upoštevati tudi horizontalne sile, ki so največje. Sicer morajo konstrukterji upoštevati tudi včasih sile, ki nastopajo v vodoravni smeri, n. pr. veter, voda in zemlja. Predavatelj je nazorno pokazal in tudi dokazal z računi, da so horizontalne sile, ki nastopajo pri tektonskih potresih lahko pogosto večje od gravitacijskih. Razložil je tudi, kako nastane tektonski potres. V globini morja sto ali več kilometrov se premaknejo zemeljske plasti morda za milimeter ali še celo manj, vendar se pri tem sproži ogromna energija velikega učinka. Od sprožitve globoko v zemlji se širijo potresni valovi v razne smeri. V najbližji smeri od sprožitve na zemeljski površini je epicenter, kjer nastopajo vertikalne potresne sile. Večji oddaljenosti od epicentra se potresni valovi širijo ob zemeljski površini in ti so največje razlike. Razlikujejo se po dolžinski in transverzalne valove. Potresni valovi se širijo z različno hitrostjo glede na sestavo zemeljskih plasti. Najmanj učinkujejo potresne sile v skalnatih tleh, najbolj nevaren pa je potres na močvirnem ozemlju. Tako bi n. pr. napravil potres mnogo manj škode na ljubljanskem polju, kjer je peščena zemlja, ker se potresni valovi v peščeni zemlji duše in kmalu spremene v toplotno energijo, kakor na Barju. Učinek potresne sile v peščeniaku je 1—2,4 krat večji kakor v morenškem, skalnatih tleh; v pesku je 2,4—4,4 krat večji; v prekopanih tleh 4,4 do 11 krat večji — a še večji je na barjanskih tleh. Tudi vlažen material je bolj občutljiv od suhega.

Potresne sile in jakost potresov je začel najprej meriti in proučevati Rus, knez Galicin, ki je L. 1912 objavil veliko knjigo predavanj o seizmografiji. Ta knjiga je bila prevedena takoj v vse svetovne jezike. Z nekaterimi dognanji Galicina se okorišča, če dandanes obžalovati je treba, da med seizmologijo navadno ni tudi tehnikov, temveč le geologi. Bile bi najvažnejše, da bi sodelovali tehniki, kajti samo tako bi se praktično okoriščali z dognanji seizmologije. Predavatelj je še razložil, kako deluje potres po jakosti na stopnje. Zdjaj je določenih 12 stopenj. Potres osme stopnje je že rušilen, devete uničujoč, desete zelo uničujoč, enajste katastrofalen, dvanajste pa najhujši.

Predavatelj je predlagal, da bi tehniki uvedli za merjenje potresnih sil in ugotavljanje smeri potresa posebne prizme, ki bi jih postavili na raznih krajih in morda tudi na stropnih terasah. To bi bilo velikega praktičnega pomena.

Pri potresu nastopajo predvsem stržne sile in ne upogibne. To nam je predavatelj tudi pokazal na številnih slikah. Stržne si-

le nastopajo pri stavbah tik ob tleh, kjer se vodoravni potresni sunek prenese neposredno na stavbno konstrukcijo. Zato je treba temelje najbolj zavarovati proti stržnim silam. Temelji na oboje vezani in po možnosti naj bodo pri tleh polni zidovi. Predavatelj je opozoril na napako, da nekateri naši arhitekti projektirajo pri tleh samo tanke stebre nad njimi pa polno zidovje. Takšna postopaja so najhujša vama pred potresi. Statik k ugovarja arhitektu, ne more prodreti s svojimi predlogi, ker ni nobenih zakonskih predpisov, ki bi predpisovali tudi upoštevanje potresnih sil pri konstruiranju poslopij. Raziskovanja potresov so pokazala, da se najbolj trpele stavbe, ki niso bile dovolj zavarovane pri temeljnem zidovju. Tudi lesene hiše niso posebno varne pred potresi, čeprav so to včasih mislili. Potresi v Kaliforniji in v Japonskem so pokazali, da potres lesene hiše pogosto vrže s temeljev in da takrat tudi pogosto pogore, ker nastajajo številni požari zaradi kratkega stika. Slabe so tudi stavbe iz kamna. Zato potresne sile navadno zelo učinkujejo v Italiji, kjer je večina poslopij zidanih iz kamna. V Italiji tudi ni zidovje v starih hišah dovolj; povezano z zidnimi vezmi. Zdjaj so pa v Italiji uvedli precej stroge predpise. O teh predpisih je spregovoril po predavanju inž. Lapajne. Predavatelj je naglasil, da Ljubljana stoji na nevarnem potresnem ozemlju med alpskim in dinarskim gorskim sistemom. Sicer pa spada Jugoslavija v sredozemsko potresno cono. Zato bi bili nujno potrebni posebni predpisi, da bi se morali po njih ravnanje tudi arhitekti. Malomarnost se nam bo še lahko kruto maščevala.

Predavatelj je še povedal, kako je zavarovan ljubljanski nebotičnik pred potresom. Dejal je, da je nesmiselno zidati le nizka poslopja, češ izkazalo se je, da so bila pri potresu mnoga velika poslopja celo bolj obvarovana kakor nizka. Seveda pa je treba visoke stavbe primerno zavarovati pred učinkom potresnih sil. Pri ljubljanskem nebotičniku so zgornje etaže odrezane pri tleh od kletnih, torej na kraju, kjer nastopajo pri potresu najbolj nevarne stržne sile; zgornje etaže so ločene od temeljne zidovja vodoravno s kovinskimi poskami in sicer je položena najprej svinčena plošča, nad njo železna ploščina in potem še po ena plast svinčene plošče in ploščine. Plošče so med seboj močno namazane z masčobami. Če bi bil v Ljubljani potres in bi potresni valovi nastopili v vodoravni smeri, bi se tudi pri najmočnejšem potresnem sunku nebotičnik ne mogel poudeti, ker bi se horizontalne sile pri trenju kovinskih plošč uničile.

Po predavanju je opozoril na nekatere napake naših konstrukterjev pri konstruiranju železobetonskih poslopij; še inž. dr. Kasal.

O radijskih motnjah

Poštna direkcija v Ljubljani objavlja: V zadnjem času se radijski naročniki iz vseh krajev Slovenije zelo pritožujejo nad neznosnimi motnjami, ki se pojavljajo ob vsakem času in onemogočajo čutiti le zasilen sprejem oddaj domačih radio oddajnih postaj. Zato se je direkcija pošte odločila, da po svojih strokovnih organih in s sodelovanjem pristojnih t. t. sekcij v Ljubljani in Mariboru izvede v najkrajšem času kar najstrožjo kontrolo nad vsemi motilci radijskega sprejema in motnje zaduši.

Direkcija pošte poziva vse lastnike motorjev, aparatov in drugih električnih naprav, ki povzročajo radijske motnje, da jih takoj opremijo z zaščitnimi napravami, ker bo sicer primorana proti njim postopati po zadevnih zakonih in predpisih.

Pravico iskati in ugotavljati motilce ter montirati zaščitne naprave imajo razen poštne kontrolne organov tudi vsa koncesionirana radijskotehnična, elektrotehnična in elektroinstalaterska podjetja in to brez posebnega dovoljenja in odobritve direkcije pošte. Stranke, ki so zaščitne naprave že dale namestiti na motilce bodisi na lastno iniciativno bodisi po nalogu direkcije, naj zaprosijo direkcijo, pristojno t. t. sekcijo ali krajevno pošto za ponovni pregled, da se pošta in stranke same prepričajo da so zaščitne naprave pravilno izvedene in še vedno učinkovite, da se na ta način izognejo nadaljnjemu nadlegovanju. Prijava in pregled od strani poštne organov sta brezplačna.

Radijske motnje povzročajo: vsi generatorji in motorji za istosmerni tok, kolek-

torski motorji za izmenični tok, ki se uporabljajo pri sušilnicah za lase (Phön), zobozdravniških vrtilnih strojih, ventilatorjih, motorčkih za pogon računskih strojev, registriranih blagaj, šivalnih, pletilnih in navijalnih strojev, kavni mlini, reklame itd., vsi aparati z iskrišči in periodičnimi stikali kot so: diatermijski in rentgenski aparati, kinoobločnice, električni zvonci, baterijski in za priključek na omrežje, električna odpirala za vrata, električne škarje za striženje las, dvigala (lifti), prekinjalna za svetlobno reklamo, utripajoče neonske reklame in napisi, defektni grelci v napravah za trajno kodranje las in likalniki, slabi spoji in zemeljski stiki v visoko napetostnih daljnovodih, električnih omrežjih, hišnih instalacijah in dovodih k svetilkam, motorjem in aparatom. Asinhronski motorji motijo le oni, ki so opremljeni s slabo vzdrževanimi drsalnimi obroči in krtačami.

Vsi radijski naročniki so vabljeni, da

pri iskanju in ugotavljanju radijskih motilcev sodelujejo in vsakega motilca takoj prijavijo pristojni t. t. sekcijam, poštam ali direkciji, ker bo le na ta način možno motnje temeljito izkoreniniti. Prijave pa naj ne vsebujejo samo splošnih pritožb in groženj o odpovedi, ki so direkciji že itak znane, ampak naj navajajo na kratko samo za preiskavo in izsleditev važne podatke, ki naj sledijo v sledečem redu:

1. Točen naslov pritožnika,
2. tip in opis motenega aparata,
3. čas v katerem motnje nastopajo,
4. obliko in način motenj (stalno, prekinjajoče, posamično),
5. podatke o eventualnem viru motenj.

Nujno potrebno pa je, da se vsak naročnik, ki se pritoži, predhodno prepriča, da motnje niso atmosferskega izvora ali da ne izvirajo celo iz defektne lastnega aparata, slabih spojev v anteni, zemeljskem dovodu ali hišni instalaciji.

Trgovski pomočniki za svoje pravice Uspel sestanek trgovskih pomočnikov — Stavka krojaških pomočnikov v Kranju

Kranj, 23. novembra. V četrtek zvečer je pomočniški zbor Združenja trgovcev za kranjski okraj priredil sestanek, ki se ga je udeležilo rekordno število članov.

Pomočniški zbor v Kranju je povabil na sestanek strokovnjake za pokojninsko zavarovanje, predsednika pomočniških zborov in odbornike centralnega odbora gg. Megušarja Starija in Tavčarja iz Ljubljane, ki so v kratkih, a izčrpnih referatih očrtali današnje stanje trgovskih nameščenec in še neresena vprašanja nameščenec zavarovanja. Predstavitev so orisali vsa dolgotrajna pogajanja pri banki upravi za zvišanje dohodkov trgovskih pomočnikov, vsi pa so poudarjali, da so dosegli zvišanje plač šele, ko so dokazali delodajalnim zastopnikom, da gre za najosnovnejše pravice človeka. Tako so bile dosegene minimalne mesečne plače 1150 din, toda v času, ko je bilo to doseženo, so se dogodki prehiteli in draginja je porasla za 50%. Prav zaradi stalnega naraščanja dragine je zveza zahtevala pogajanja za ureditev draginskih doklad, ki pa so propadla. Ves trud je bil zaman, a pri tem je prišlo celo tako daleč, da so nekateri delodajalci kršili celo predpisane minimalne plače in se je trgovski nameščenec znašel v slabšem položaju, kakor je bil. Zato se je zveza odločila, da bo take primere javljala na pristojna mesta, obenem pa bo po inspekciji dela kontrolirala tudi delovni čas.

V zvezi s tem so na sestanku razpravljali tudi o pokojninskem, nezgodnem in

bolniškem zavarovanju. Ugotovljeno je bilo, da dve tretjini trgovskega nameščenstva še nista prijavljeni Pokojninskemu zavodu in da je treba to vprašanje čimprej rešiti. Skupni nastopi pomočniških zborov bodo mogli tudi v bodočnosti priboriti posameznikom boljši položaj, če bodo tudi posamezniki znali delati in skupnih akcijah. Zavest skupnosti mora pripeljati naposled do položaja, ko bo trgovski nameščenec lahko v miru pričakoval pozna leta življenja.

Ob koncu so kranjski trgovski pomočniki sprožili nekaj vprašanj, ki so zlasti pereča za Kranj, kakor določitev delovnega časa in predizobrazbi trgovskega nameščenca. Razglabljanja aktualnih vprašanj trgovskega nameščenstva, ki so skozi in skozi obravnavala trezno, brez napadov na kateri koli stran, so izvenela v enotnem sklepu, naj trgovski pomočnik prejema za svoje delo za človeka dostojno plačo.

Kakor smo že poročali, je Osrednje društvo oblačilnih delavcev, podružnica Kranj, 16. oktobra vložila pri skupnem združenju krojaških mojstrov zahtevo po zvišanju mezd. Medtem so bila pri sreskem načelniku pogajanja delojemalcev in delodajalcev, ki pa niso rodila večjih uspehov. Včeraj ob 9. je bila ponovna razprava pri sreskem načelniku. Kljub vsem naporom, da bi prišlo do mirne poravnave, pa so se pogajanja razbila. Zato so popoldne ob 13. zastopniki krojaških pomočnikov sklenili stopiti v stavko. Zanimivo je, da je to že druga stavka krojaških pomočnikov v

Kranju. Lani se je stavka končala s sporazumom, toda delodajalci so večkrat kršili sporazumom določene meze in delovni čas, pomočniki pa so bili že po komaj letu dni prisiljeni, predlagati novo kolektivno pogodbo.

Iz Trbovelj

Trboveljske planince in fotomateje opozarjamo na izredno zanimivo predavanje »Planina cvete«, ki ga bo imel v torek 27. t. m. ob 20. v dvorani Delavskega doma pod okriljem podružnice SPD g. Karlo Kocjančič iz Ljubljane. Z okrog 120 posnetkov in naravnih barvah bo prikazal tehniko snemanja z novimi barvnimi filmi v planinah, v drugem delu pa izbor zanimivih in prekrasnih planinskih cvetk.

— Odlikovanje »Trboveljskega slavčaka«. Najboljši jugoslovanski mladinski pevski zbor »Trboveljski slavček« je bil za svoje izredno uspešno glasbeno poslanstvo doma in v tujini od desetletni odlikovan z redom Jugoslovanske krone. Visoko odlikovanje bo pevskemu zboru izročeno na slavnostnem koncertu Slavčkov 1. decembra ob 4. popoldne v dvorani tukajšnjega Delavskega doma. Na koncertu bosta sodelovala tudi trboveljska delavska godba in sopranistka gđ. Rezika Koritnikova. Zbor bo vodil pevovalca Avgust Šuligoj, godbo kapelnik Tone Hudar, na klavirju pa bo spremljal operni dirigent dr. Danilo Svara. Slavčki bodo razen nekaterih že znanih pesmi zapeli po večini nove skladbe naših prvih skladateljev. Spored ima izključno slovensko obeležje. Ne dvomimo, da se bodo Trboveljanci polnoštevilno udeležili lepe umetniške prireditve ter s svojo prisotnostjo čestitali domačemu pevskemu zboru k visokemu odlikovanju.

Iz Višnje gore

— Nov grob. V petek je po daljši bolezni v 49. letu starosti umrla ugledna gospodinja Uršula Normali, p. d. Jerkova Urška iz Kriške vasi pri Višnji gori. Pred mesecem dni je bila operirana na želodcu, kljub skrbni zdravniški negi pa ji niso mogli rešiti življenja. Pokojna Urška je bila mnogo let občinska tajnica v bivši občini Kriška vas. Bila je radodarna in je imela za vsakogar dobro srce. Reče jo bodo zelo pogrešali. Zapušča moža, tri sestre in brata. Pogreb je bil danes popoldne na pokopališču sv. Tihna v Višnji gori. Naj ji bo ohranjen blag spomin, preostalih naše iskreno sožalje!

— Himen. V frančiškanski cerkvi v Ljubljani se je t. dni poročil posestniški sin Ludovik Podražaj z Vrhov pri Krki z gđc. Lojzko Jamnik iz Nove vasi pri Višnji gori. — Prejšnji ponedeljek se je poročil v cerkvi na Lipoglavu pri Šmarju g. Lojze Jeršin z gđc. Francko Jančevico z Lipoglava pri Šmarju.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej. Preklci, izjave beseda din 1.— davek posebej. Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

TRGOVINA »EDO« CEVLJI Prešernova 48 Vam postreže v modi, kvaliteti in po najnižjih cenah! Priporoča se EDO CEVLJI 50 L.

Postlužite se malih oglasov v »Slov. Narodu«

ki so najcenejši! ZA VSAKO PRILIKO najboljša in najcenejša oblacija si nabavite pri PRESKER Sv. Petra cesta 14

TAPESTRIJSKO delavnica, Igriška ul. 10, vam napravi ali popravi staro najceneje. 2434

PECI NA ZAGOVINO iz močne pločevine, 10 ur gorljiva 400 din, 6 ur gorljiva 300 din, Vam dobavlja, dokler je zaloga, Karl Cizel, kleparstvo, Vransko. 2672

Pitano štajersko PERUTNINO v vsaki množini najceneje na stojnici »NIKO« na Vodnikovem trgu. 2685

KEIŠEJE ENO VECBARVNE JUGOGRAFIKA SV. PETRA NASIP 23

PRODAM TESANE TRAME IN DESKE, uhe, prodaja po zmernih cenah SUSTAR, lesna trgovina. 2661

PREMOC OKS - DRVA

POGAČNIK DOHORICEVA 5 — TEL. 20-56 Postrežba orezovanja

PRODAM

za 60.000 din hišo, sadonosnik, njivo v velikosti 5543 kv. m, za državno cesto, četrto ure od postaje Slov. Konjice. Posreduje Ferdo Polegek, Slov. Konjice. 2671

KUPIM

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

ZLATO vsakovrstno

kupuje ZLATOR B. RANGUS kr. dvorni dobavitelj KRANJ

POUK

Beseda 50 par. Davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din

Strojniški pouk

(desetstopenjski sistem) Večerni tečaj, oddelki od 1/7. do 8. in od 1/8. do 9. ure zvečer za začetnike in izveščance. Tečaj od 1 do 4 mesece. Pouk tudi po diktatu. Novi tečaj se prične 2. decembra. — Šolnina najnižja. Največja strojepisnica s 50 pisalnimi stroji raznih sistemov. — Vpisovanje dnevno. Christofor učni zavod. Domo-branska c. 15, tel. 43-82 2460

STARSI

zganite se pravočasno in preiskrite otrokom dobrega inštruktorja. Ponudbe na upravo lista pod »Profesor«. 2674

NARODNA TISKARNA LJUBLJANA

KNAFLJEVA 5

IZVRŠUJE VSE VRSTE TISKOVIN PREPROSTE IN NAJFINEJŠE

»Na profesorja Morbidusa se pripravljajo napad. Glejte, da boste ob enajstih ponoči pri njem in ščitite ga.

Vaš neznan prijatelj.

Nagel pogled na uro. Kako? Manjkalo je komaj še petnajst minut do polnoči...

Townsend je odhitel po stopnicah in skozi vrata iz hiše Nevornost? Mar je »neznan prijatelj« sam v nevarnosti? Nedvomno je bil to klic na pomoč.

Townsend je pomislil, da je prav za prav malo verjetno, da bi »neznan prijatelj«, ta mož, ki mu je bila na razpolago izborna organizacija, klical na pomoč prav njega. Ali je bila to morda past? Toda tudi to ni bilo verjetno, saj ga je bil malo prej »neznan prijatelj« naravnost rešil iz zelo težkega položaja.

Profesorjeva hišica je bila že tu. Detektiv je pritisnil na vrtna vrata. Bila so zaklenjena. Ne da bi dolgo pomišljal, je Townsend preskočil ograjo. V profesorjevem kabinetu je gorela luč. Mračna senca se je premikala sem in tja. Townsendov nemir je naraščal. Razen tega ni slišal, da bi dogajalo. Tu nekaj ni bilo v redu. Ne da bi poskušal vstopiti skozi vrata, je razbil s kolenom steklo enega okna v pritličju in urno zlezel v sobo.

Ali so v vlogi — kajti on ni niti malo dvomil, da so v hiši tuji ljudje — slišali zvenek razbitega stekla? Najbrž. Moral se je torej požuriti. In ne da bi prižgal luč je odhitel po stopnicah navzgor. Tam je obstal in prisluhnil. Toda nič se ni slišalo.

Tajna profesoria Morbidusa

Roman

Townsendu je postalo vse jasno. Marion se je hotela učiti. Hotela je nadoknaditi to, česar ji razmere prej niso dopuščale. In postalo ga je sram, ko se je spomnil svojih grdih misli. Ne, to drago dete ni bilo sposobno laži, niti prevare.

— Videl sem luč, — je dejal tiho. — Marion, prsim te, da mi oprostiš. Vse sem razumel, — je dejal in pokazal z roko na knjige. — Ne bova govorila o tem. Moram se pa opravičiti zaradi grdega sumničenja...

Marion ni izpregovorila niti besedice. Njen pogled je visel na njegovih ustih.

Townsend je primaknil stol bliže k mizi in nežno položil roko na njeno ramo. — Ze nekaj časa sem dobivam v svoji sobi pisma, — ji je jel pripovedovati. — Očividno prihajajo skozi okno. Seveda Toda snoči, ko si bila ti pri meni, sem zopet našel tako pismo... In potem sem... pomislil, da si ga morda... prinesla ti... in da si morda tudi vsa prejšnja pisma vtihotapila v mojo sobo. Oprusti, Marion, da sem mogel le za hip misliti kaj takega o tebi.

Dekle ga je molče gledalo. Kar si je zakrila obraz z rokami in zapakala tako bridko, da se je Townsend ustrašil.

— Kaj ti pa je Marion? Kaj je? Saj tega ne verjamem več, — jo je tolažil ves v skrbeh. — In resnično mi je žal, da sem mogel kaj takega misliti. Saj...

— Toda, toda... je jecljala Marion... toda jaz sem res položila včerajšnje pismo tja, kjer je ležalo in tudi... vsa druga pisma.

Detektiv jo je presenečeno pogledal. Torej vendar! Komaj ji je mogel verjeti in vendar je bilo res. Saj je ona sama priznala.

Njena ročica je iskala njegovo roko. — Nič hudega nisem mislila, — je nadaljevala. — Gospod, ki mi je izročal ta pisma, mi je zatrjeval, da gre za neko presenečenje, za neko šalo...

in... vsakokrat mi je dal pet dolarjev... Samo tebi nisem smela tega omeniti niti z besedico.

— Tako je bilo torej, — je dejal detektiv zamisljeno. — Bože moj, kako si je znal ta »neznan prijatelj« poenostaviti delo. Seveda, čemu bi pa tudi izbral težka in nevarna sredstva, ko je lahko dosegel isto na ta povsem enostaven način. Ta človek je zares mojster.

— Čer... ti je bil pa potreben denar? — je vprašal Townsend. — Čim je pa izgovoril to vprašanje, mu je bil tudi odgovor jasn. Niti potrebno ni bilo, da je ona uprla svoj nemi pogled v solске knjige.

— Danes me je bilo tako sram, — je nadaljevala. — Ko sem videla kako se jeziš, sem pomislila, da morda vendarle nisem storila prav. Sicer pa, go-

spod je bil tudi danes s pismom tu, pa ga nisem hotela več sprejeti.

— Škoda, — je dejal Townsend. — Načrt, ki se je prav kar porajal v njegovi glavi, se je razbil. Kako lahko bi bil s pomočjo dekleta nastavljal past »neznanemu prijatelju« ali njegovemu zapniku! Zdjaj je bilo to pokvarjeno.

— Vse je v redu, Marion, — je dejal prijazno. — Ne misli več na to in ničesar si ne očitaj. Morda bova jutri še enkrat govorila o vsem tem. Zdjaj pa — hitro v posteljo. Skrajni čas je že.

Veseli smehljaj je izginil z njegovega obraza, ko je zaprl vrata in krenil po stopnicah v svojo sobico. Zdelo se mu je, da ga od nekdaj iz teme gledajo svetle oči. Prvič v življenju je detektiv začutil, da se boji, da se boji teme.

XXII.

Zazarela je vžigala. Slabo je svetila sveča... Toda kaj je bilo to?

Na tleh so ležale črepinje stekla... Tu in tam... ah, okno je bilo razbito.

Townsend je stal nekaj časa nepremično in zamisljeno, potem se je pa sklonil in pobral težji kamen. H kamnu je bil prevezan kosček papirja.

Townsend se je znašel. Sicer bi bil pa itak moral nekaj podobnega pričakovati. Ta »neznan prijatelj« je vedno našel načine in pota, da mu je poslal svoja obvestila in navodila.

— Da vidimo, kaj mi sporoča danes, — je zamrmral detektiv in odtrgal listek od kamna. Potem je prečital: